

Sørreisa kommune

FORMANNSKAPETS INNSTILLING

21.11.17

ÅRSBUDSJETT 2018 Økonomiplan 2018 – 2021

Arkiv: 17/605

Sørreisa kommune

INNHOLDSFORTEGNELSE

Rådmannens innledning	4
Kort sammendrag	5
Budsjettprosessen 2017	6
Kommunens planverk	7
Kommuneplanens langsiktige del.....	7
Kommuneplanens kortsiktig del - økonomiplan og årsbudsjett	8
Visjon og mål	9
Helse, miljø og sikkerhet	9
Kommunens rammebetingelser	10
Befolkningsutvikling	10
Frie inntekter	12
Skatt og rammetilskudd	12
Eiendomsskatt	14
Andre generelle statstilskudd.....	14
Bundne avsetninger og bruk av disse.....	15
Lønns- og prisvekst, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift, premieavvik.....	16
Renter og avdrag	18
Likviditet/finansforvaltning	19
Regnskapsmessig merforbruk	20
Robek.....	20
Investeringer	21
Forslag til investeringsprogram.....	21
Kommentarer til investeringsprogrammet	22
Ikke innarbeidede investeringsprosjekter:.....	32
Drift	34
Organisering av budsjettet	34
Rammeområdene.....	34
Rammeområde 1 Politisk styring og felles drift	35
Rammeområde 2 Undervisning og barnehager	37
Rammeområde 3 Helse, sosial og omsorg	39
Rammeområde 4 Kirker og trossamfunn	42
Rammeområde 5 Kultur og idrett	43

Rammeområde 6 Teknisk drift	44
Rammeområde 8 Frie inntekter – skatt og rammetilskudd	46
Rammeområde 9 Finans og avsetninger	46
Oversikt interkommunale tjenester og vertskommunesamarbeid.....	47
Budsjettutfordring.....	48
Omstillingstiltak.....	48
Forenklet hovedbilde saldering – rådmannens innstilling	52
Økonomiplan 2018-2021 til behandling i formannskapet 01.11.2017.....	53
Økonomiplan 2018-2021 til behandling i hovedutvalg.....	59
Formannskapetets innstilling til økonomiplan 2018-2021	61
Vedlegg 1 – Årsverksendring 2017 til 2018	70

Rådmannens innledning

Rådmannen har med utgangspunkt i budsjett 2017 laget budsjett for år 2018, økonomiplan 2018-2021. Driftsrammene er gjennomgått og justert etter beste skjønn og kjente premisser for å bli så realistiske som mulig.

Utgangspunktet for budsjettarbeidet har vært at Sørreisa kommunes frie inntekter øker med kr 4,8 mill. fra regulert budsjett 2017 til budsjett 2018, målt i nominelle kroner. I forhold til de rammer som er gitt og fordelingsnøklerne som ligger i inntektssystemet, får kommunen en negativ realvekst på 1,2 % regnet ut fra anslag på regnskap for 2017.

Sørreisa kommunes inntekter vil imidlertid påvirkes av den faktisk skatteinngangen på landsbasis i 2018. Dette er inntekter kommunen ikke kan påvirke, men hvor endringer vil gi direkte ringvirkninger i kommuneøkonomien. Endringer i nasjonale skatteinntekter vil fremstå som rene tilfeldigheter for kommunene. De to siste årene har kommunesektoren opplevd god vekst i skatteinngangen. Skatteveksten har i hovedsak vært forklart med økte utbytter gjort i forbindelse med endringer i skattesystemet. Det kan derfor ikke forventes at denne veksten varer inn i fremtiden.

I forhold til usikkerhet litt lengre ut i planperioden knyttes det spesiell usikkerhet til demografisk utvikling og økt lånegjeld. Sørreisa er antatt å ha positiv befolkningsvekst i årene som kommer, men veksten skjer i hovedsak i gruppen 67 år og eldre. Det er ikke lagt inn tiltak for å møte denne veksten.

Når det gjelder økt lånegjeld ser rådmannen tre alternativer for hvordan denne kan håndteres; ytterligere innsparinger på øvrig drift, bruk av disposisjonsfond eller øke inntektene ved å se på potensialet i eiendomsskatten. Hvilket av disse alternativene som velges vil være et politisk spørsmål, men med de økonomiske utfordringer som ligger fremfor oss må det gjøres veivalg.

Det bør være et viktig politisk mål å skape bedre økonomisk handlingsrom for kommunens videre utvikling. Hovedutfordringen er å klare å skape økt økonomisk handlingsrom samtidig som aktivitetsnivået/tjenesteproduksjonen skal tas vare på og utvikles. Kommunens handlingsrom for å håndtere uforutsette forhold er pr i dag begrenset til oppsparte fondsmidler.

Budsjett og økonomiplan legges frem i med en utfordring på kr 5,0 mill. for 2018 økende til 11,6 i 2021. Det må derfor gjennomføres drastiske kutt på for å oppnå balanse. Alt under ett innebærer økonomiplanen 2018-2021 ingen vesentlig styrking av kommunens økonomiske handlingsrom sammenlignet med 2017.

Rådmannen håper det fremlagte budsjettdokument skal fremstå som et godt grunnlag for den videre budsjettbehandlingen i formannskapet og kommunestyret.

Ann Kristin Evenstad
Fung. Rådmann

Kort sammendrag

I rådmannens tilrådning til budsjett er følgende forutsetninger lagt inn:

Sum skatt og rammetilskudd (frie inntekter) er budsjettet med på 207,4 mill. kr. Det er ikke lagt inn noen «buffer» om skatteinntangen eller rammetilskuddet blir lavere enn forutsatt i statsbudsjettet.

Låneavdragene er budsjettet til kr 11,8 mill. Dette er lavere enn avskrivningene. Kommunen har tidligere år hatt en praksis hvor låneavdragene budsjetteres lik avskrivningene. Dette har det imidlertid ikke vært rom for i budsjettet for 2018. I forhold til minimumsavdrag er dette tilnærmet fullt ut benyttet for å saldere budsjettet.

Det er ikke budsjettet med overskudd eller avsetning til disposisjonsfond i økonomiplanperioden. Det er derfor ingen buffere i forhold til uforutsette kostnader / eventuell lavere effekt på nedstyringer enn budsjettet.

Rådmannens tilrådning til budsjett 2018, økonomiplan 2018-2021, som legges frem til behandling i formannskapet viser en **budsjettutfordring på kr 5,0 mill.** for 2018. For øvrige år i økonomiplanperioden er utfordringen 7,3 mill. for 2019, 9,2 mill. for 2020 og 11,6 for 2021, jfr. budsjettskjema 1A.

Etter rådmannens vurdering bør det igangsettes et større omstillingsprosjekt i kommunen der det utredes flere tiltak for nedstyring for at kommunen skal klare å komme i balanse i slutten av perioden. Med de utfordringer som ligger foran oss bør summen av utredede tiltak være på om lag 15-18 millioner. Kutt i tjenestoområdene vil bety at kvaliteten på tjenesten reduseres. Rådmannen ser for seg at utredningsarbeidet vil være ferdig i løpet av frøste halvår 2018 og kan legges frem til behandling i kommunestyret i juni-møtet.

For å få ro til omstillingsprosessen foreslår derfor rådmannen at avviket for 2018 salderes med bruk av disposisjonsfond kr 2,5 mill., mens resterende innlemmes som generelt rammekutt tilsvarende 1,25 %

Budsjettprosessen 2017

Rådmannen legger fram forslag til budsjett/økonomiplan	26.oktober
Politisk prosess:	
Strategiseminar for kommunestyret – dokumentet presenteres	26.oktober
Arbeid i partigruppene	Hele perioden
Formannskapetets første behandling av grunnlagsdokumentet – evt oppdrag til rådmannen i fht utredninger, endinger, forslag etc	1.november
Grunnlagsdokumentet behandles i utvalgene, OKU, HSU og TAU	7.- 8.nov.
Formannskapetets budsjettbehandling og innstilling	21.november
Budsjettet legges ut til offentlig ettersyn – minst to uker	22.november
Kommunestyrets behandling	7.desember

Kommunens planverk

Kommuneplanens langsiktige del

Kommunestyret vedtok i sak 88/16 den 08.12.16 ny planstrategi for kommunen. Planstrategien omfatter en drøfting av strategiske valg i perioden framover knyttet til samfunnsutvikling, arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og kommunens planbehov.

Med utgangspunkt i plan- og bygningslovens (PBL) krav til kommunalt planverk og kommunens eget behov for utvikling av plandokumenter, kan plandokumentene sorteres i følgende tre typer planverk:

1. Overordnede kommuneplaner:

I tillegg til planstrategien skal kommunen i hht til PBL, ha utarbeidet og vedtatt

- Kommuneplan samfunnsdel
- Kommuneplan arealdel

Arbeidet med planprogram er i igangsatt. Kommuneplanens samfunnsdel er forventet ferdig i løpet av første halvår 2018, mens kommuneplanens arealdel forventes ferdig i løpet av 2019. Kommuneplan ble sist vedtatt i 1993.

2. Kommunedelplaner:

Kommunen har mange delplaner. Få er av nyere dato. Mange delplaner må utarbeides på nytt mens noen er tilstrekkelig å oppdatere.

3. Andre planer:

Under denne betegnelsen er det en rekke planer. Også her er det mange som er utgått på dato og noen kan oppdateres.

Planarbeid i hht punktene 1 og 2 er omfattende blant annet fordi det kreves medvirkning fra innbyggerne og omfattende høringsrunder.

Det **overordnede kommuneplanarbeidet** er likevel en prioritet da det danner grunnlaget for en rekke prosesser og videre utvikling. Kommunen er for tiden uten (areal)planlegger.

Kommunedelplanene er viktig da de beskriver mer i detalj hvordan f eks et geografisk område skal utformes. Videre hvilke politiske føringer som er vedtatt innenfor flere viktige områder for kommunen. Flere av planene er også avgjørende for å kunne søke på eksterne midler. Generelt har alle sektorer utfordringer med å ha kapasitet til å gå i gang med større planarbeid, og denne utfordringen løses ikke via stillingen som arealplanlegger.

Kommuneplanens kortsiktig del - økonomiplan og årsbudsjett

Økonomiplan og årsbudsjett utgjør den kortsiktige del av det kommunale planverket.

I henhold til kommuneloven § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en økonomiplan som skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i en planperiode på minimum 4 år.

I økonomiplanen skal det for hvert år i perioden anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp. I økonomiplanen skal samlet bruk av midler innarbeides. Prioriteringer i økonomiplanen må ikke være i strid med kommuneplanens langsiktige del.

Økonomiplanen er en handlingsplan og et styringsverktøy for kommunen som skal gi en samlet oversikt over kommunens planlagte bruk og tilgang på ressurser i perioden.

Et viktig formål med økonomiplanen er å vise kommunens økonomiske handlefrihet, innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Økonomiplanen skal legges til grunn for all øvrig planlegging og være bestemmende for kommunens ambisjonsnivå. Dersom konsekvensene av andre planer vurderes å være av vesentlig betydning for den økonomiske handlefriheten, skal økonomiplanen tas opp til ny behandling.

Årsbudsjettet skal, i henhold til kommuneloven § 45, vedtas av kommunestyret innen årets utgang for det kommende kalenderår, det vil si for første år av økonomiplanperioden.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. Bestemmelser om innhold i årsbudsjettet, krav om kunngjøring og budsjettets bindende virkning, mv, er regulert i kommuneloven §§ 45-47 med tilhørende forskrifter.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal i henhold til kommunens delegasjonsreglement, behandles og vedtas av kommunestyret etter innstilling fra formannskapet.

Visjon og mål

Visjon og hovedmål

Kommunestyret har vedtatt en visjon for Sørreisa kommune:

Bolyst

Sørreisa kommune ligger sentralt i et regionalt arbeidsmarked. Bokommunen Sørreisa skal ha gode og tilgjengelige tjenester for alle aldersgrupper.

Frivillig sektor, kultur og folkehelse

Sørreisa kommune skal ha fokus på kultur og folkehelsearbeid. Det skal legges til rette for det gode arbeidet de frivillige lag og foreninger gjør i Sørreisa kommune.

Næringsutvikling

Sørreisa kommune skal legge til rette for utvikling av et variert næringsliv. Fortrinnene ved beliggenhet og naturgitte forhold skal utnyttes.

Klima, miljø og beredskap

Sørreisa kommune skal ha fokus på utfordringer knyttet til klimaendringer og miljø. Vi skal ha en beredskap basert på kommunens risiko og sårbarhetsanalyse.

Helse, miljø og sikkerhet

Kommunens ansatte som i hht loven er meldt inn i bedriftshelsetjenesten/BHT. Det er inngått avtale med BHT på områder som kommunen ønsker å prioritere. Prioriteringen går i store trekk ut på å fokusere på forebyggende arbeid. Tilrettelegging herunder skolerings av ansatte er også en del av det som skal leveres fra BHT.

Det jobbes fortsatt med nærværsfaktoren blant ansatte. Det ser ut til at et kontinuerlig fokus på arbeidet med å øke nærværsfaktoren, er nødvendig for å sikre god effekt. Arbeidet med å øke nærværsfaktoren vil være et prioritert område også i planperioden, og fokuset vil være på system rettede tiltak. Kommunen har inngått samarbeidsavtale om inkluderende arbeidsliv for perioden 2014-2018.

HMS-opplæring blir gjennomført for nye ledere og nye tillitsvalgte (vernetjeneste).

Kommunens rammebetingelser

Befolkningsutvikling

Har stor betydning for:

- Frie inntekter til kommunen (sum skatt og rammetilskudd)
- Befolkningens fremtidige tjenestebehov

Det er viktig med langsiktig perspektiv ved planlegging av kommunale tjenester.

Befolkningsutvikling Sørreisa kommune

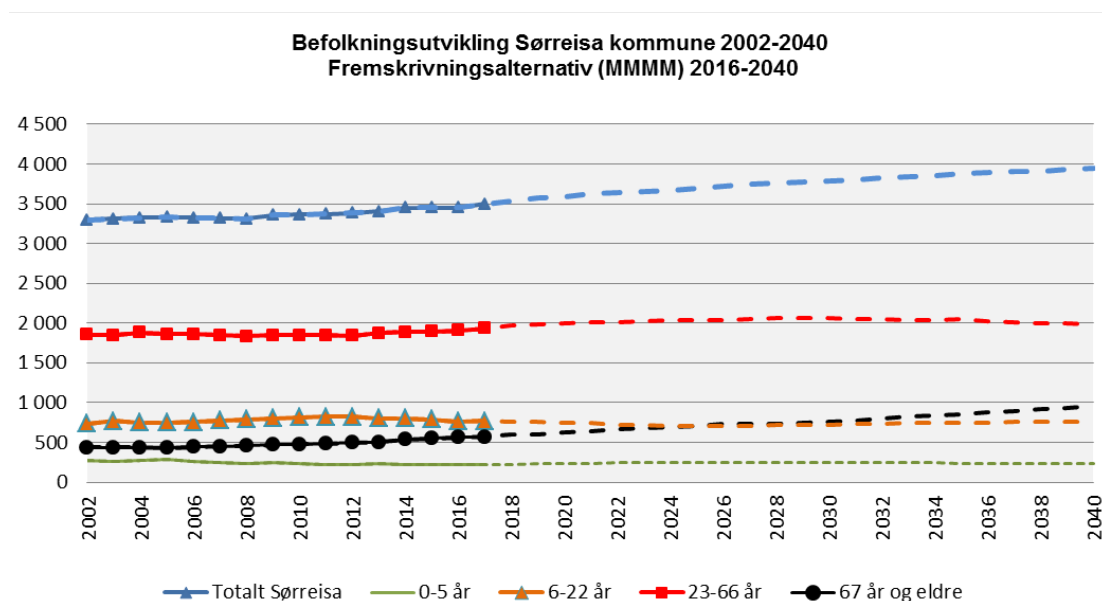
Folketallet i Sørreisa kommune utgjorde 3 514 personer pr 1. juli 2017. Dette er en økning på 18 personer siden nyttår (3 496). Hovedtrekket i befolkningsutviklingen siste ti år viser en nedgang i barn i barnehage alder (0-5 år) med en reduksjon fra 243 til 221. Siste fem år har tallet stabilisert seg noe rundt 220.

Antall barn i skolepliktig alder (6-22 år) er pr januar 2017 omtrent på samme nivå som i 2007, med henholdsvis 767 mot 777 i 2007. Det har imidlertid vært en stor variasjon i perioden med største årskull i 2012 på 823 personer. Etter 2012 har det vært reduksjon og antall barn i skolealder og er nå nede på samme nivå som på midten av 2000-tallet.

Antall i yrkesaktiv alder (23-66 år) var stabil i begynnelsen av perioden med omtrent 1845 personer. De fem siste år har det imidlertid vært en markant økning fra 1843 i 2012 til 1936 i januar 2017. Økningen må ses i sammenheng med økt bosetting av flyktninger.

Totalt sett er det likevel i aldersgruppen 67 + kommunen har hatt den kraftigste befolkningsveksten de siste ti år, med en økning på 124 personer. Basert på Statistisk sentralbyrås (SSB) befolkningsframskrivninger forventes denne utviklingen å fortsette.

Befolkningsutviklingen i Sørreisa kommune fordelt etter aldersgrupper i perioden 2002-2040 er gjengitt i figur og tabellen nedenfor.

Figur 2: Befolkningsutvikling i Sørreisa kommune i perioden 2002-2040.
Kilde: SSB, MMMM-prognose

Tabell 1: Tabellen viser innbyggertall i Sørreisa kommune pr 1. januar fordelt på aldersgruppe i perioden 2002-2040. Kilde: SSB, MMMM-prognose.

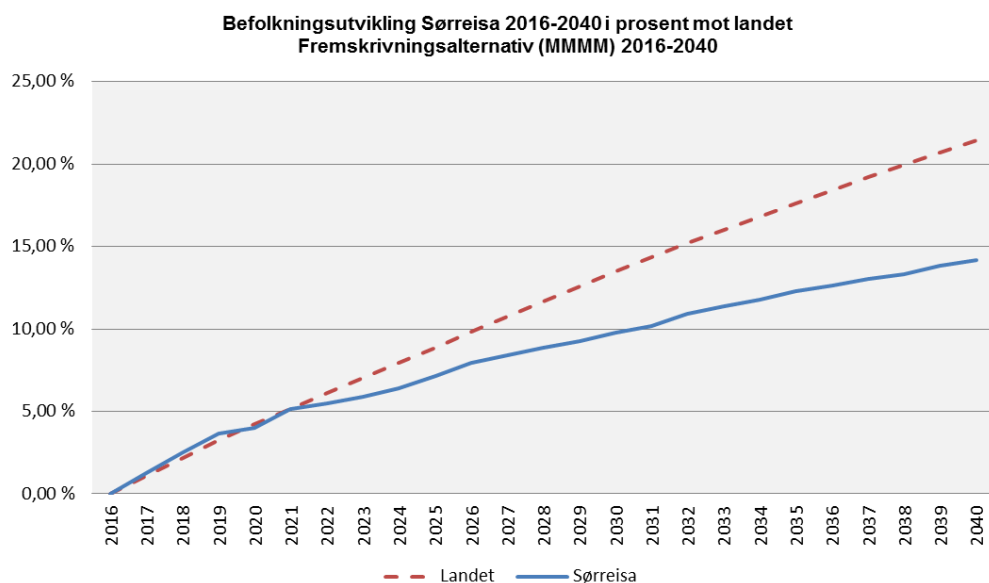
Aldersgruppe	2002	2007	2011	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2024	2028	2032	2040
0-5 år	274	243	221	224	221	224	227	234	236	247	249	246	234
6-22 år	736	777	822	788	767	756	759	743	741	708	713	734	763
23-66 år	1 851	1 847	1 847	1 891	1 936	1 964	1 989	1 992	2 013	2 030	2 064	2 048	1 986
67 år og eldre	437	448	481	548	572	594	603	622	639	688	732	801	958
Totalt Sørreisa	3 298	3 315	3 371	3 451	3 496	3 538	3 578	3 591	3 629	3 673	3 758	3 829	3 941

Landet	4 524 066	4 681 134	4 920 305	5 165 802	5 270 550	5 328 094	5 384 453	5 435 414	5 483 376	5 628 617	5 822 574	6 005 745	6 331 447
--------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Prognosen fram til 2040 er hentet fra SSBs mellomalternativ i befolkningsprognosene (MMMM). Dette alternativet forutsetter en middels utvikling både i fruktbarhet, levealder, innenlandsk innvandring og innvandring. Alternativet forutsetter en årlig befolkningsvekst for landet med mer enn 50 000 årlig til og med 2020. Etter 2020 blir veksten på landsbasis noe lavere, men det er fortsatt folkevekst hvert år.

Basert på SSBs befolkningsprognose forventes Sørreisa å ha en positiv befolkningsutvikling også i årene som kommer. For at kommunen skal opprettholde sin relative andel av rammeoverføringene fra staten er det imidlertid avgjørende at befolkningsveksten i kommunen målt i prosent er minst like stor som den samlede veksten for landet. Hvis ikke vil kommunens relative andel av rammeoverføringene reduseres over tid. Figuren nedenfor viser lokal befolkningsutvikling målt mot landet.

Figur 3: Befolkningsutvikling i % for Sørreisa kommune målt mot samlet befolkningsutvikling for landet perioden 2017-2040.

Kilde: SSB, MMMM-prognose.

Som figuren ovenfor viser vil befolkningsutviklingen i Sørreisa målt i prosent være på nivå med økningen for landet de nærmeste årene. Fra 2021 vil imidlertid den lokale befolkningsveksten i Sørreisa gradvis bli mindre enn landsgjennomsnittet.

Frie inntekter

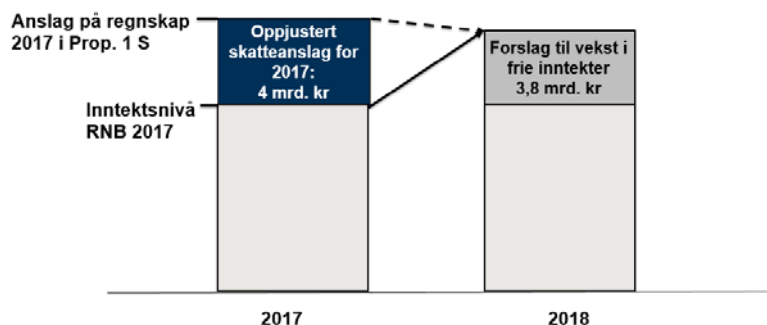
Frie inntekter er en benevnelse på rammetilskudd, skatteinntekter (fra personer og foretak), eiendomsskatt og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er kommunens hovedfinansieringskilder for driftsrammene.

Skatt og rammetilskudd

Forslaget til statsbudsjett for 2018 legger opp til en nominell vekst i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) på 2,6 % for landets primærkommuner som helhet. Dette tilsvarer en realvekst på -0,1 % etter at generell lønns- og prisvekst (kommunal deflator) er da trukket ifra.

Vekst prosentene er regnet fra anslag på regnskap for 2017¹ og inkluderer oppjusteringen av skatteinntektene i kommunesektoren i 2017 på 4,0 mrd. kr som kom ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2018. Bakgrunnen for oppjusteringen er ekstraordinært store uttak av utbytter til personlige skatteyttere for inntektsåret 2016, som trolig skyldes tilpasninger i forkant av skattereformen.

Figuren under viser veksten i frie inntekter for 2018 regnet fra inntektsnivå i RNB 2017 og anslag på regnskap 2017.

Figur 4: Vekst i frie inntekter fra 2017 til 2018.

Av den samlede veksten på kr 3,8 mrd. i frie inntekter er kr 3,6 mrd. vekst i kommunene og 0,2 mrd. kr i fylkeskommunene.

Innenfor veksten i de frie inntektene forutsettes det i statsbudsjettet at kommunene skal dekke kostnader til:

- Økte demografikostnader 2,2 mrd. kr
- Økte pensjonskostnader 0,3 mrd. kr

I tillegg kommer regjeringens satsinger på tiltak finansiert innenfor de frie inntektene til kommunene på i alt 0,7 mrd. kr:

- Opptrappingsplan på rusfeltet 300 mill. kr
- Tidlig innsats i barnehage og skole 200 mill. kr
- Forebyggende tiltak barn, unge og fam. 200 mill. kr

¹ Det opereres fra regjeringens hold med to ulike vekstanslag for inntektsnivået for kommunene: ett fra nivået i revidert nasjonalbudsjett 2017 (RNB) og ett fra anslag på regnskap 2017.

Innenfor veksten i de frie inntektene gir dette et handlingsrom for kommunene på 400 mill. kr. Regjeringen viser i midlertid til at handlingsrommet kan økes ved effektiv ressursbruk. Et effektiviskrav på 0,5 % for kommunene tilsvarer 1,2 mrd. kr i 2018. Dette er midler som kan frigjøres til bedring av tjenestene ut over det som inntektsveksten legger til rette for. For Sørreisa vil et effektiviseringskrav på 0,5 % utgjøre om lag 1,0 mill. kr.

Sørreisa kommune vil motta 207,4 millioner i frie inntekter (sum skatt og rammetilskudd) for 2018. Dette tilsvarer en nominell vekst på 1,4 % og en realvekst på -1,2 %.

Tabell 2: Budsjettet skatt på inntekt og formue og rammetilskudd for 2018

1000 kr	Regulert budsjett 2017	Budsjett 2018
Rammetilskudd	94 774	95 140
Rammetilskudd inntektsutjevning (skatt)	12 253	14 819
Skjønn	1 579	1 313
Nord-Norge tilskudd	11 319	11 463
Sum rammetilskudd	119 925	122 735
Skatt på inntekt og formue (lokal skatteinngang)	82 700	84 650
Sum rammetilskudd og skatt på inntekt og formue	202 625	207 385
Nasjonalt skatteanslag	154 740 000	158 500 000
Folketall 1.1.	3 496	3 529

Nærmere om anslag på skatteinngang nasjonalt (inntektsutjevning):

Skatteutjevning jevner delvis ut forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Skatteutjevning for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak. Utjevningen er et nullsumspill mellom kommunene. Skatteutjevningen for hver kommune blir beregnet fortløpende ti ganger i året, etter hvert som skatteinngangen foreligger. I skatteutjevningen benyttes det innbyggertall pr. 1. januar i budsjettåret.

I statsbudsjettet er det lagt til grunn at kommunesektorens inntekter fra skatt på inntekt og formue vil utgjøre 158,5 mrd. kroner i 2018. Dette tilsvarer en vekst på 2,4 % fra det nivået som er anslått for regnskap 2017 (154,740 mrd. kr). Økningen er moderat på grunn av de betydelige merskatteinntektene i 2017.

Det er ikke lagt inn noe «buffer» for eventuelt lavere skatteinngang på landsbasis en forutsatt i statsbudsjettet

Nærmere om anslag på lokal skatteinngang (inntekt og formue):

Sørreisa kommunes inntekter fra skatt på inntekt og formue anslås å utgjøre 84,7 mil. kr i 2018, en økning på 2,4 % sammenlignet med regulert budsjett 2017.

Systemet med inntektsutjevning innebærer imidlertid at utviklingen i egne skatteinntekter vil ha marginal betydning i skattesvake kommuner, dvs. kommuner med skatteinngang på under 90 % av landsgjennomsnittet. For disse kommunene er det utviklingen i samlet skatteinngang for kommunene som har mest betydning. På grunn av den store omfordelingsmekanismen i inntektsutjevningen vil en kommune med skatteinngang på under 90 % av landsgjennomsnittet

kun få beholde ca. 5 % av en økning i egne skatteinntekter, alt annet likt. Tilsvarende gjelder ved en reduksjon i egne skatteinntekter.

Sørreisa kommune hadde for perioden januar-september 2017 skatteinntekter på 79,6 % av landsgjennomsnittet.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er en frivillig skatt som kommunen selv kan innføre. Det er således opp til hvert enkelt kommunestyre om slik skatt skal innføres i en kommune. I forbindelse med prosjekt «Helhetlig økonomistyring» i 2009 var inntektspotensialet for Sørreisa kommune utredet for to alternativer for eiendomsskatt, og det ble da vist til en mulig inntekt på ca. 2–4 millioner første år med en skattesats på to promille økende til 6–13 millioner ved maks skattesats på sju promille.

Kommunestyret i Sørreisa har valgt å ikke ha eiendomsskatt.

Andre generelle statstilskudd

Rentekompensasjon for investeringer:

Sørreisa kommune får kompensert renter og avdrag for investeringer i skolebygg, kirkebygg, omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

	2018
Sykehjemsplasser	740 000
Omsorgsboliger	365 000
Skoleanlegg	53 000
Kirkebygg	77 000
Sum rentekomp.	1 235 000
Overføres til SørBo	-72000
Netto rentekomp.	1 163 000

Samlet rentekompensasjon utgjør kr 1,163 mill. for 2018.

Integreringstilskudd:

Integreringstilskuddet for flyktninger budsjetteres på overordnet nivå fra 2018.

Det er forutsatt bosetting av 10 kvoteflyktninger (to familier) i 2018. Samlet integreringstilskudd inkludert nye flyktninger i 2018 er beregnet til 12,0 mill.

Oppdaterte prognoser fra UDI viser at behovet for bosetting av flyktninger i 2018 vil være om lag en tredjedel av bosettingsbehovet for 2017. IMDi har derfor informert om at ikke alle kommuner vil bli anmodet om bosetting i 2018. Anslaget på antall bosatte må derfor anses som usikkert.

Sørreisa kommune skal bosette 19 flyktninger i 2017.

Bundne avsetninger og bruk av disse

Budsjettetert avsetning til bundne fond i år 2018 består av følgende:

Viltfond	10 000,-
<u>Næringsfondet</u>	<u>670 000,-</u>
Sum	680 000,-

Bruk av bundne fond år 2018:

Næringsfondet	- 670 000,-
Rus og psyk. (ved-prosj.)	- 115 000,-
Boligtiltak	- 200 000,-
<u>Selvkost</u>	<u>- 6 633 000,-</u>
Sum	- 7 619 000,-

Bruk av fond på VAR-området gjelder reduksjon av fondene på vann, avløp, slamtømming, renovasjon og feiing.

Lønns- og prisvekst, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift, premieavvik

Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet anslås lønns- og prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2017 – 2018 til 2,6 %. Det er anslått en lønnsvekst i kommunene på 3,0 %, dette utgjør 2/3 i deflator.

Følgende kostnadselementer er ikke dekt av deflatoren:

- Rentekostnader
- Økte pensjonskostnader utover lønnsvekst
- Demografikostnader

Rammeområdene er kompensert for lønnsoppgjøret 2017 inklusive overhenget til 2018, samt økte pensjonskostnader. På rammeområdet «Finans og avsetninger» er det avsatt 2,3 mill. til dekning av lønnsoppgjør 2018. Disse midlene vil bli regulert ut på rammene når lønnsoppgjøret er kjent.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er pensjonskostnaden satt på grunnlag av erfaringstall, prognoser og aktuarberegninger fra kommunens pensjonsleverandører KLP og Statens pensjonskasse. Følgende beregningssatser er brukt for 2017:

• KLP-fellesordningen	21,35 % av brutto lønnsutgift
• KLP-sykepleierordningen	19,23 % av brutto lønnsutgift
• SPK	10,73 % av brutto lønnsutgift

I sum budsjettet med kr 29,5 mill. i pensjonskostnad i 2018, mot 27,4 mill. i 2017.

Premieavvik

Premieavvik er differansen mellom kostnadsførte pensjonskostnader i regnskapet og betalte pensjonspremier. Premieavviket skal kostnadsføres i kommuneregnskapet seinere år². Når en del av er gammelt premieavvik kostnadsføres i driftsregnskapet et senere år, benevnes dette «amortisert premieavvik». Bakgrunn for reglene om premieavvik var et ønske om utjevning av regnskapsførte pensjonskostnader fra år til år.

Et positivt premieavvik skal inntektsføres i kommuneregnskapet. Det er viktig å legge merke til at dette er en inntekt som ikke medfører noen innbetaling, og derfor ikke burde gå til å dekke annen aktivitet i kommunen. Tvert om, dette er en inntekt som har medført utbetaling. Positivt premieavvik er dermed en stor belastning for kommunens likviditet, da pensjonspremien er betalt, men kostnaden vises ikke i kommunens regnskap.

Per 1.1.2017 var det akkumulerte ”positive” premieavviket i Sørreisa kommune kr 25,8 millioner. For 2018 er det budsjettet med et «positivt» premieavvik på kr 5,7 millioner. I dette budsjettgrunnlaget er det forutsatt et «positivt» premieavvik (inkludert effekt av arbeidsgiveravgift) i 2017 på kr 5,4 millioner. Per 31. desember 2018 forventes dermed

² Premieavvik oppstått tom. 2011 skal kostnadsføres med 1/15-del pr år i påfølgende år. Premieavvik som oppstår fom. 2012 skal kostnadsføres med 1/10-del pr år i påfølgende år. Premieavvik oppstått i 2014 og senere skal kostnadsføres med 1/7-del pr år i påfølgende år.

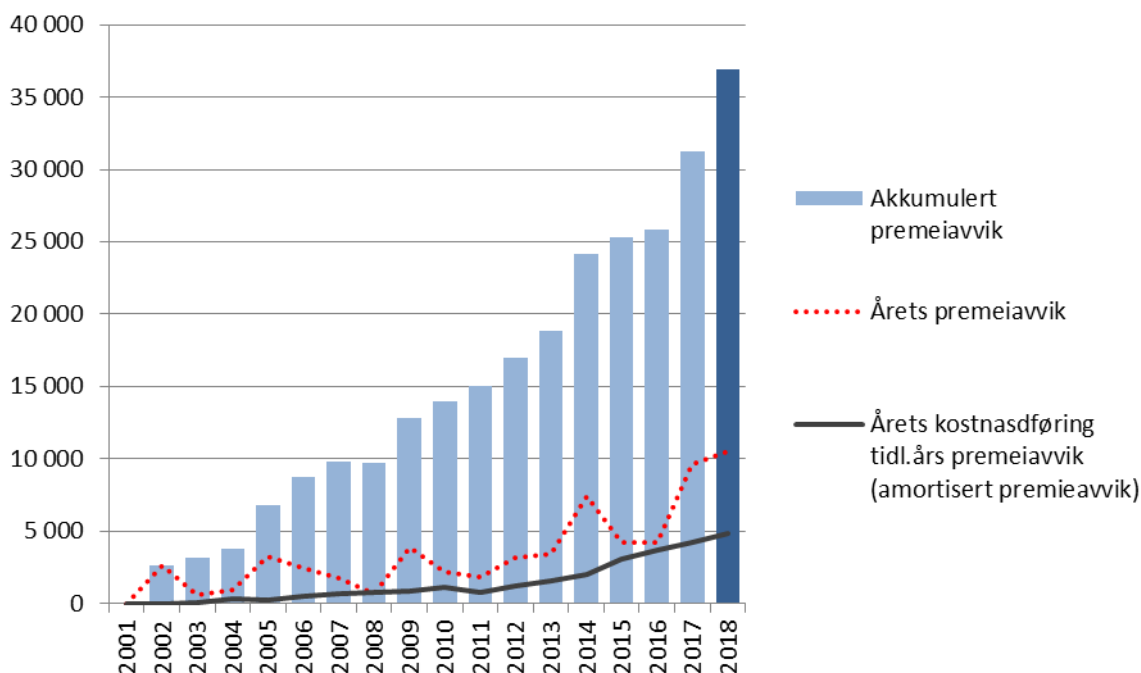

kommunens akkumulerte premieavvik å utgjøre kr 36,9 millioner. Dette beløpet må kostnadsføres i driftsregnskapet over kommende år.

Det er gjeldende regnskapsregler som pålegger kommunen å føre premieavviket som beskrevet ovenfor. Forholdet er tilsvarende for de fleste kommuner og representerer utfordringer for kommuneøkonomien fremover.

Figuren under viser utviklingen i kommunens akkumulert premieavvik fra ordningen ble innført i 2002 og frem til i dag.

Figur 5: Utvikling av kommunens årlige premieavvik, amortisert premieavvik og akkumulert premieavvik (tall i hele 1 000 kr)

Som vi ser av figuren over har det enkelte års premieavvik vært større enn kostnadsføringen (amortiseringen). Unntaket er i 2008 hvor kostnadsføringen var marginalt større enn inntektsføringen.

Arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgiften i vårt geografiske område er 5,1 %. Ingen endringer fra 2017 til 2018.

Renter og avdrag

Tabellen under viser kommunens netto rente og avdragsbelastning i 2018.

Tabell 3: Netto renteutgift og sum renter og avdrag.

i hele kr 1000	2018
<u>Ordinære lån:</u>	
Renteutgift eksisterende lån	4 442
Investeringer 2018-2021	254
Sum renteutgift lån	4 696
Renteutgifter rentebytteavtaler	1 350
Sum renteutgifter ordinære lån	6 046
<u>Utlån:</u>	
Renteutgifter viderefremidlingslån	857
Renteinntekter viderefremidlingslån	-574
Netto renteutgift viderefremidlingslån	283
<u>Renteinntekter og rentekomp:</u>	
Renteinntekter bankinnskudd	-408
Rentekompensasjon	-1 163
Netto renter	4 758
Avdrag	11 800
Sum renter/avdrag inkl rentekomp.	16 558

Renteutgifter:

Renter på lån med fast rente er lagt inn etter gjeldende satser i bindingsperiodene. For lån med flytende rente er det lagt til grunn 3 måneders NIBOR pluss bankens margin. For nye lån er det lagt til grunn følgende rentesats:

Tabell 4: Rentesats som legges til grunn i planperioden for nye lån.

	2018	2019	2020	2021
Budsjettetert rente nye lån	1,80 %	1,90 %	2,15 %	2,35 %

Dette gir en vektet gjennomsnittlig rente for hele låneporteføljen på 1,72 %. Gjennomsnittlig flytende rente tar i liten grad høyde for renteøkninger, men vurderes realistisk ut fra de prognoser og markedsforhold som er pr i dag.

Samlet renteutgift for eksisterende lån (ekskludert startlån) og nye investeringer i henhold til investeringsoversikt er beregnet til 6,0 mill. kr for 2018.

Renteinntekter:

For renteinntekter på bankinnskudd legges betingelser i henhold til hovedbankavtale til grunn. I gjeldende avtale har Sørreisa kommune innskuddsrente på 3 måneders NIBOR pluss en margin på 0,20 %. Det er budsjettetert med en gjennomsnittlig likviditet på 34,0 mill.

For renteinntekter på utlånte startlånsmidler forventes det en inntekt på kr 574.000 i 2018.

Samlet renteinntekt på bankinnskudd og videreformidlingslån er beregnet til i underkant av kr 1,0 mill.

Lån og låneavdrag:

Låneavdrag i 2018 er budsjettert til 11,8 mill. Potensialet for minsteavdrag er da fullt utnyttet, jfr. kommunelovens regler for bruk av minimumsavdrag.

Beregning av minimumsavdrag er basert på anleggsmassens verdi og levetid opp mot de budsjetterte avdrag.

Tabell 6: Tabellen viser kommunens gjennomsnittlige låneporteføljen i 2018 (1000 kr).

	Kommunal- banken	KLP Kommune- kreditt	Husbanken	Sum
Fast rente	124 174	0	4 736	128 910
Flytende rente	96 421	27 495	38 766	162 683
<i>Nye lån ihht investeringsoversikt kap. Investering</i>				28 255
<i>Nye startlån</i>				8 000
<i>Avdrag</i>				-18 800
Sum lånegjeld inkl. startlån				316 048

Ved inngangen til 2017 hadde kommunen en lånegjeld på kr 271,2 mill. (inkl. startlån).

Likviditet/finansforvaltning

Likviditet:

Kommunens likviditet anses som tilfredsstillende i forhold til å ivareta løpende forpliktelser. Kassakreditten på 20 mill. er sagt opp har ikke vært benyttet i løpet av 2017.

For 2018 er det budsjettert med en gjennomsnittslikviditet på 34,0 mill. kroner. Gjennomsnittlig likviditet i perioden januar til september har vært 35,1 mill. kroner.

All ledig likviditet er plassert i hovedbankforbindelse. Rentebetingelsene på innestående midler er regulert i hovedbankavtalen med en fast margin på 0,20 % mot 3 måneders NIBOR.

For kassakreditten er rentebetingelsene forverret ved at det i ny avtale må betales fast provisjon av innvilget trekkrettighet. Kassakreditten i hovedbanken er derfor sagt opp og kommunens behov for kassakreditt løses ved hjelp av likviditetslån.

Finansforvaltning

Nytt finansreglement ble vedtatt av Kommunestyret 08.12.16 i sak 83/16. Rutiner for finansforvaltning ble vedtatt av Kommunestyret 15.12.11 i sak 59/11.

Regnskapsmessig merforbruk

Sørreisa kommune har ikke uinndekkede merforbruk å dekke inn i kommende økonomiplanperiode.

Robek

Kommunal- og regionaldepartementets Robek-register (register om betinget godkjenning og kontroll). Kommuner som har vedtatt et årsbudsjett eller en økonomiplan i ubalanse, kommuner som har vedtatt at et regnskapsmessig underskudd skal dekkes inn over mer enn to år, og kommuner som ikke følger en vedtatt plan for inndekning av tidligere års underskudd, blir ført på Robek lista. Kommuner på Robek lista må blant annet ha Fylkesmannens godkjenning av budsjett, alle låneopptak, langsiktige leieavtaler, lånegarantier osv.

Sørreisa kommune er ikke oppført i ROBEK.

Kommentarer til investeringsprogrammet

Nye investeringsprosjekter innarbeidet i økonomiplanen:

1		Nye klienter + videoutstyr legekantor		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	140 000,-			
Beskrivelse: Det er behov for å bytte ut alle tynne/tykke klienter + skjermer på legene sitt kontor. Grunnen er at disse er utdaterte og ikke har full støtte for videosamtaler. Videosamtaler er noe leger etterspør, hvor dem skal samhandle med andre helse aktører og etter hvert ut mot pasienter. Det er også behov for 2 skjerm løsning for hvert kontor.				
Konsekvens: Arbeide mer effektivere med 2 skjerm løsning. Samhandle mot andre helseaktører på videosamtale og etter hvert pasienter. Ikke behov for å booke eksisterende møterom med videoutstyr til slikt.				
Risiko: Henger etter andre legekantor og prosjekterer mot Norsk Telemedisin på videosamtaler. Mindre effektive ved bruk av 1 skjerm løsning.				
Evt andre opplysninger:				

2		Oppgradering fra Exchange 2010 til Exchange 2016		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	125 000,-			
Beskrivelse: Vi kjører i dag på Exchange 2010. Løsningen er fra tidig 2011 og er gammel.				
Konsekvens: Få utnyttet alle nye funksjoner i Office 2016 mot Exchange 2016. Mindre sårbar plattform. Implementering av felles signatur løsning i det nye.				
Risiko: Mer sårbar for datainnbrudd og nedetid. Får ikke utnyttet alle nye funksjoner i Office 2016 fullt ut.				
Evt andre opplysninger:				

3		Visma Arkiv sikker sone og Svar UT		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	250 000,-			
Beskrivelse: Vi har i dag ingen løsning for riktig og sikker elektronisk håndtering av innkommende og utgående post for Barnevern, Helsestasjon, Flyktning og Pleie & Omsorg.				
Konsekvens: Noark5 godkjent arkiv løsning for sikker sone. Løsningen ivaretar hele arkiveringsprosessen fra fagsystemet, til arkivkjernen og videre for avlevering til IKA. Løsningen omfatter også Svar UT komponent. Man kan arkivere digitalt og sende brev direkte til mottakernes digitale postkasse.				
Risiko: Mer papir flyt på avdelinger. Ingen mulighet for å være helelektronisk på dette område. Henger etter andre kommuner som har innført dette.				
Evt andre opplysninger: Det tilkommer årlige bruksrett kostnader, dette bakes inn i årlig budsjett.				

4		Visma Mobilt Barnevern		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	142 500,-			
Beskrivelse: Barnevern har behov for å kunne ha tilgang til journalsystemet Familia når dem er utenfor kontoret. Denne løsning vil gjøre det enklere og tidsbesparende å arbeide utenfor kontor.				

Konsekvens: Tilgang til journalsystem når man er utenfor kontoret, tidsbesparelse. Kan skrive rett inn i journal utenfor kontoret.

Risiko: Må i dag notere ned alt på papir utenfor kontor for å så skrive dette inn i journal inne på kontoret, gir mye dobbelt arbeid. Risiko for at notater kommer på avveie.

Evt andre opplysninger:

5		Tynne klienter + skjermer		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	192 500,-			
Beskrivelse: Vi har i dag en blanding av eldre tynne klienter med miks av ulike modeller og hva dem støtter. Når vi skal bytte Citrix løsning og gå over til nyere så ser vi også behovet med å bytte ut alle tynne klienter inkludert skjermer for dem som har dette. Samtidig så vil de nye tynne klientene kunne administreres på en enklere måte enn hva vi gjør i dag.				
Konsekvens: Stabilere tynne klienter og bedre skjerm ytelse for brukere. Enklere administrasjon og drift sikkerhet.				
Risiko: Dårligere Citrix opplevelse og dårlig skjerm bilde samtidig som det er tungvint administrasjon.				
Evt andre opplysninger:				

6		Utstyr og verneutstyr beredskap		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	142 000	100 000		
Beskrivelse: I brannvesenets beredskapsavdeling er det stort behov for å gjøre noen nødvendige investeringer på utstyr og personlig verneutstyr, da noe av utstyret ikke lenger er godkjent etter kontroller. Følgende utstyr kan nevenes: Røykdykkerflasker, hjelmer, brannbekledning, slanger, Noe de nye investeringene kan gjøres over en 2 års periode, men ut fra å få til en prisgunstig kjøpsavtale/ tilbud, er det ønskelig å gjøre dette samlet på 1 år.				
Konsekvens: Utstyr og vernebekledning som ikke er godkjent eller ikke står de gjeldene kravene, kan før til personskader ved innsats.				
Risiko: Ikke kunne utføre nødvendig innsats i skarpe oppdrag.				
Evt andre opplysninger: Bekledninger og utstyr som brukes av brannvesenets beredskapsavdeling i skarpe oppdrag, skal etter gjeldene regler og krav godkjennes etter pålagte intervaller og HMS krav. Vi har i dag bekledninger og utstyr som ikke lenger er godkjent etter disse kravene.				

7		Utbygging Hemmingsjordlia Boligfelt		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	8 550 000	7 950 000		
Beskrivelse: Det vises til utredning i ksty-sak 26/17. I saksutredningen har rådmannen lagt til grunn kostnadsanslag for tilsvarende boligfelt. Basert på dette anslås utbyggingskostnadene av Hemmingsjordlia boligfelt å ligge på om lag kr 300.000 eks.mva. per tomt. Med 50 tomter gir dette en utbyggingskostnad på kr 15 mill. eks.mva. Boligfeltet kan bygges ut etappevis. Ut fra reguleringsplanen anbefales det at en eventuell etappevis utbygging fordelt etter nedre og midtre vei i førsteetappe og øvre vei i siste etappe. Behovet for etappevis utbygging avhenger av fremdriften på tomtsalget. Utbyggingsalternativene vil gi				

utbygging av henholdsvis 26 og 24 boligtomter. I tillegg til selve utbyggings kostanden må det avsettes midler til prosjektering og oppfølging i byggeperioden. Disse anslås å utgjøre 10 % av totalkostnaden, tilsvarende kr 1,5 mill. Disse kommer i tillegg til utbyggingskostnaden per tomt. Samlet utbyggingskostnad for Hemmingsjordlia boligfelt ansås dermed til kr 16,5 mill. eks.mva. inkludert prosjektering.

Konsekvens**Risiko:****Evt andre opplysninger:**

8		Renovering Skøelv kapell		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	0	225 000	225 000	
Beskrivelse:				
Det vises til Sørreisa menighetsråds vedtak i sak 63/17 den 14.09.17 hvor det heter:				
1) Sørreisa kirkelige fellesråd vedtar at renoveringsprosjektet for Skøelv kapell skal settes i på ØP (fellesråd) for 2018 og 2019 med kostnadsramme på 450.000, fikt fordelt over årene. Kostnadsrammen forutsetter en del dugnadsarbeid.				
2) Det søkes kommunen om at prosjektet legges inn i kommunal ØP med bevilgning på kr 450.000 de to første årene				
Konsekvens Med bakgrunn i Sørreisa kommunens samlede investeringskostnader for 2018 anbefaler rådmannen at prosjektet legges inn i økonomiplan fra 2019, slik at kommunen får anledning til å kvalitetssikre tallene nærmere før igangsetting.				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

9		Kjøp av grunn og utvidelse av p-plass Tømmervik kirke		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	0	200 000		
Beskrivelse:				
Det vises til Sørreisa menighetsråds vedtak i sak 65/17 den 14.09.17, punkt 3, hvor det heter:				
3) Fellesrådet ber Sørreisa kommune kjøpe grunn til utvidelse av parkeringsplass ved Tømmervik kirke, ihht. Trafikksikkerhetsplanen for området.				
Konsekvens Tiltaket er ikke beløpsfestet, men anslått fra rådmannen. Med bakgrunn i Sørreisa kommunens samlede investeringskostnader for 2018 anbefaler rådmannen at prosjektet legges inn i økonomiplan fra 2019, slik at kommunen får anledning til å kvalitetssikre tallene nærmere før igangsetting.				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

10-12		EK-tilskudd KLP		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	2 074 000	2 074 000	1 077 000	1 077 000
Beskrivelse: Kommunen yter årlig inn egenkapital i KLP ut fra et gitt forhold til fremtidige forpliktelser. Egenkapitalinnskuddet er ikke en pensjonskostnad, men en oppsparing på kundens egenkapitalkonto som får sin egen avkastning. Innskuddet skal i henhold regnskapsreglene regnskapsføres over investeringsbudsjettet, men det er ikke anledning til å lånefinansiere egenkapitalinnskuddet.				

Egenkapital tilskuddet for 2018 for sykepleierordningen beregnet til kr 138 000 og for fellesordningen 939 000. Midlene foreslås finansiert med overføring via driftsregnskapet.

Ved flytting til KLP måtte kommunen innbetale egenkapital på kr 4 985 000. Etter vedtak i kommunestyre sak 62/13 (10.12.13) ble det vedtatt at innbetalingen skulle innbetales over en periode på fem år. Årlig delinnbetaling er kr 997 000 og foreslås finansiert ved bruk av oppsparte fondsmidler, jfr. vedtak i sak 62/13.

Tidligere vedtatte investeringsprosjekter innarbeidet i økonomiplanen:

13		Betongrenovering svømmehallen		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	5 200 000			
Beskrivelse:				
Kommunestyret vedtok i sak 37/16 blant annet at det skulle utredes hva det vil koste å holde eksisterende svømmehall i drift i påvente av ny. For at eksisterende basseng skal kunne brukes må en forsøke å få stanset vanninntrengingen til kryperommet, renovert mesteparten av betongen under bassenget og skifte taktekke. I sak 57/16 vedtok kommunestyret at taktekke, drenering og deler av teknisk anlegg skulle skiftes. Betongrenoveringen utsettes inntil det foreligger mer informasjon om behovet.				
Behovet for betongrenovering utredes i løpet av høsten 2017 og gjenstående bevilgning fra 2017 foreslås derfor videreført til 2018 for å kunne gjennomføre en renovering.				
Konsekvens: Mulig å ha en sikrere drift av anlegget videre framover.				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

14		Hemmingsjord boligfelt - Vann og avløp til grense, inkl høydebasseng		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	5 008 000			
Beskrivelse: Det vises til kommunestyresak 26/17 hvor kostnaden for utbygging av vann- og avløp til og fra boligfeltets grense, inkludert nytt høydebasseng, ble beregnet til kr 6,0 mill. Prosjektet har i 2017 en bevilgning på kr 992.000. Økningen legges derfor inn fra 2018, i tråd med vedtaket i sak 26/17..				
Konsekvens				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

15		Erverv av tomt til nyskolen		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp		500 000		
Beskrivelse: Tomtekjøp ble vedtatt som egen investeringsprosjekt i budsjett 2015. Tomtekjøpet er ennå ikke gjennomført, og det anbefales at arealbehovet og planleggingen gjennomføres før eventuelt tomtekjøp gjøres. Avsatte midler til tomtekjøp (kr 500') foreslås derfor overført til prosjekt "Planlegging av nyskolen"				

Konsekvens: Når tomt er ervervet kan prosjektering og bygging gjennomføres.
Risiko: Dagens areal til skoleformål er trolig for lite for å kunne gjennomføre en utbygging 1-10 av Sentralskolen.
Evt andre opplysninger:

16		Planlegging av nyskolen		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	1 125 000	300 000		
Beskrivelse: Planlegging av nyskolen ble vedtatt som eget investeringsprosjekt i budsjett 2015. Planleggingen har dratt ut i tid, men rådmannen mener nå denne kan gjennomføres i løpet av 2018/2019. Prosjektet foreslås finansiert av ubrukte lånemidler til tomteskjøp.				
Konsekvens: Helhetlig planarbeid for fremtidig ny skole kan igangsettes.				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

17		Ombygging laboratorium legekontor		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	600 000			
Beskrivelse: Ombygging Laboratoriet Legekantoret				
Konsekvens: Bedre funksjonalitet og fleksibilitet for å imøtekomme de økte og endrede krav.				
Risiko: Bygningsmasse som fratrar oss muligheten til å gi gode helsetjenester, samt dårligere ressursstyring.				
Evt andre opplysninger:				

18		Overtakelse Djupvåg og Furøy vannverk SA		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	8 200 000			
Beskrivelse: Overtakelse av Djupvåg og Furøy vannverk ble vedtatt i budsjett 2015. Overtakelsen har dratt ut i tid, men forventes av uttakelsen vil gjøres i løpet av 2018 i forbindelse med videreføringen av vannledning mot Hemmingsjord.				
Konsekvens:				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

20		Nye lekeapparat til barn og unge		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	370 000			
Beskrivelse: Prosjektet ble vedtatt i budsjett 2016 etter tilsyn og stenging/sanering av flere lekeapparater i kommunen. Gjenstående bevilgning foreslås videreført til 2018.				
Konsekvens: Utelekeplasser framstår som mer attraktive. Viktig i et folkehelseperspektiv og relatert til kommunens visjon og hovedmål.				
Risiko: Dårlig tilbud til uteleker barn og unge. Redusert omdømme.				
Evt andre opplysninger:				

21		Sprinkleranlegg sykehjemmet og Gjerdsletta		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	2 425 000			

Beskrivelse: Prosjektet ligger inne med en ubenyttet bevilgning på kr 2,425 mill i 2017. Bevilgningen foreslås videreført til 2018.
Konsekvens:
Risiko:
Evt andre opplysninger:

22		Sprinkleranlegg sykehjemmet og Gjerdsletta		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	2 425 000			
Beskrivelse: Prosjektet ligger inne med en ubenyttet bevilgning på kr 2,425 mill i 2017. Bevilgningen foreslås videreført til 2018.				
Konsekvens:				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

23		Oppfølging helhetlig ROS		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	500 000			
Beskrivelse: Kommunestyret vedtok gjennom sak 16/16 Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse en oppfølgingsplan med tiltak for å forebygge skader eller redusere risiko. Prosjektet ble vedtatt i budsjett 2017 og er forankret i oppfølgingsplanen etter helhetlig ROS-analyse i kommunen. Ubenyttet bevilgning foreslås videreført til 2018.				
Konsekvens: Gjennomføring av tiltaket vil styrke kommunens beredskap og håndteringsevne ved brann i boliger og andre bygninger og ved skog- og lyngbrann.				
Risiko: For lite kapasitet ved større branner.				
Evt andre opplysninger:				

24		Utbygging/ombygging Brekka bhg		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	20 000 000			
Beskrivelse: Det vises til kommunestyresak 58/17 hvor kostnadsrammen for brekka er økt til 27,8 mill. Bevilgningen for 2017 er kr 7,8 mill. Økningen på 20 mill. legges inn fra 2018.				
Konsekvens Gjennomføring av tiltaket vil gi de ansatte tilfredsstillende arbeidsforhold. De vil bla. slippe å gjøre kontorarbeid hjemme, men kunne gjennomføre dette på arbeidsplassen				
Risiko: Dersom kapasiteten i barnehagesektoren ikke økes, vil det bli vanskelig å rekruttere nye innbyggere/barnefamilier til kommunen.				
Evt andre opplysninger:				

25		Utbygging Ferdinand barnehage		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	500 000			
Beskrivelse: Prosjektet lå opprinnelig inne med en bevilgning på kr 3,5 mill for 2017, men midlene ble omdisponert til utbygging av Brekka da denne ble vedtatt utbygd med to avdelinger. Basert på erfaringene fra Brekka avsettes det midler til prosjektering før vedtak om utbygging gjøres.				

Konsekvens: Gjennomføring av tiltaket vil gi de ansatte tilfredsstillende arbeidsforhold. De vil bla. slippe å gjøre kontorarbeid hjemme, men kunne gjennomføre dette på arbeidsplassen
--

Risiko: Etterslepet på vedlikehold vil øke ytterligere

Evt andre opplysninger:

26		Ombygging kokkeskole til bibliotek og skolerelaterte tjenester		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	4 600 000	4 600 000		
Beskrivelse: En foreløpig vurdering tilsier at kokkeskolen kan være godt egnet som bibliotek. Samling av ressurser og kompetanse fra skole- og folkebibliotek vil kunne effektivisere drift og redusere sårbarhet. I planlegging av ny fellesskole i sentrum er det derfor naturlig å vurdere et framtidig kombinasjonsbibliotek: skolebibliotek for 1.-10.kl og folkebibliotek. Kombinert drift av folkebiblioteket og Sentralskolens skolebibliotek kan realiseres allerede nå. Skolebibliotek for 1.- 4.trinn vil kunne flyttes i forbindelse med ferdigstillelse av ny skole i sentrum. I sak 65/16 fattet formannskapet blant annet følgende «Det planlegges kombinert skole- og folkebibliotek i de tidligere lokalene til kokkeskolen jfr. kommunestyrevedtak i sak 45/15 pkt 5.» Prosjektet ble vedtatt i budsjett 2017. Ombyggingen ligger inne med en bevilgning på kr 9,5 mill i 2017. Ubenyttet beløp foreslås videreført i 2018 og fordelt over to år.				
Konsekvens: Sørreisa kommune leier 240 m2 i Sørreisabygget til biblioteklokaler. Årlig husleie er på kr 336.000. I tillegg kommer årlige utgifter til felleskostnader/drift på kr 90.000. Gitt dagens rentebane vil leiekostnadene på kr 336.000 kunne forsvare et investeringslån på 9,5 millioner kroner (inkludert rente og avdrag).				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

27		Prosjektering Hemmingsjordlia boligfelt		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	650 000			
Beskrivelse: Prosjektet ble igangsatt i 2017 og finansiert ved budsjettregulering. Samlet bevilgning er kr 1,250. Gjenstående midler foreslås overført til 2018.				
Konsekvens:				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

28		Utbygging vannledning til Finnseth		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	0	300 000		
Beskrivelse: Prosjektet ble vedtatt i budsjett 2017. Grunnet mye arbeid med øvrige prosjekter på vann (Hemmingsjord/Djupvåg) foreslås prosjektet utsatt til 2019 etter at utbyggingen på Hemmingsjord og Djupvågen er ferdigstilt. Ubenyttet bevilgning kr 0,3 mill, er omdisponert til prosjekt utbygging Hemmingsjord VA.				
Konsekvens:				
Risiko:				
Evt andre opplysninger:				

29		Vaskehall brannstasjonen		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	354 000			
Beskrivelse: Bygging av vaskehall og ren og skitten sone på brannstasjonen. Kommunen har fått varsel fra arbeidstilsynet om situasjonen på brannstasjonen. I 2017 ble det bevilget kr 354.000 til vaskehall på brannstasjon, ut fra den tiden som gjenstår av 2017 og at den skisserte løsningen på ombyggingen, som ikke optimal, i forhold til plassering og kravene til ren og skitten sone, så ønsker brannsjefen at vi avsetter noe av beløpet til å utarbeide bedre planer og tegninger i forhold til krav og optimalisering av planløsningen. Dette vil også gi en mer riktig prisberegning. Forslaget blir å : Utarbeide gode og bedre tegninger og planer og så flytte prosjektet til 2018				
Konsekvens: kommunen oppfyller kravet om ren og skitten sone for brannvesenet.				
Risiko: Pålegg/døgn mult fra Arbeidstilsynet.				
Evt andre opplysninger:				

30		Bygging av ny 4 avd. barnehage		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	500 000	10 000 000	25 000 000	15 000 000
Beskrivelse: Bygging av ny fire-avdelingsbarnehage for å møte fremtidig vekst i aldersgruppen 0-5 år. Befolkningsprognosene for Sørreisa kommune viser en forventet vekst på 30-35 barn i aldersgruppen 0-5 år fram mot 2025. Kommunen ser allerede nå en økt etterspørsel etter plass i barnehage. Barnehageplass innenfor rimelig ventetid er viktig for å beholde og rekruttere innbyggere. I sak 64/16 fattet formannskapet blant annet slikt vedtak: <i>Punkt 5 Det bygges ny fire-avdelings barnehage i Sørreisa kommune. Det settes i gang et forprosjekt for å planlegge bygging av ny barnehage.</i> Det vises for øvrig til formannskapssak 64/16 for nærmere utredning om fremtidig barnehagestruktur i Sørreisa. For 2018 avsettes midler til prosjektering planlegging.				
Konsekvens: Gjennomføring av tiltaket vil øke antall barnehageplasser i kommunen slik at de som ønsker å etablere seg i Sørreisa kan få tilbud om barnehageplass innen rimelig tid.				
Risiko: Dersom kapasiteten i barnehagesektoren ikke økes, vil det bli vanskelig å rekruttere nye innbyggere/barnefamilier til kommunen				
Evt andre opplysninger:				

31		Ny 1-10 skole i sentrum		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp			12 500 000	57 500 000
Beskrivelse: I sak 53/12 vedtok Sørreisa kommunestyre at det skulle jobbes for å bygge ny 1-10 skole i sentrum av kommunen. I utredningen fra 2012 var valgt alternativ kostnadsberegnet til 65 mill. i mai 2012. I perioden mai -12 til september -15 har SSBs bygge kostnadsindeks steget med 14,1 %. Dette gir en kostnadsramme på 74,2 mill. Av usikkerhetshensyn mener rådmannen at det i utredningssammenheng bør avsettes ytterligere 30 mill. Samlet kostnadsramme settes til 105 mill.				
Konsekvens: Gottesjord og Skøelv skole kan legges ned.				
Risiko: Kommunen må ta og betydelig lån for slik utbygging som belaster kommunebudsjettene i kommende år				
Evt andre opplysninger:				

31		NYTT AMFI I KULTURHUSET		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp		1 250 000		
Beskrivelse: Amfiet har de siste årene vært så slitt at vi forsøker å styre drifta slik at vi minimerer inn- og uttrekk av stolene. Amfiet har gjentatte ganger vært fastkjørt, og det er tidkrevende å få det i gang. I tillegg er mange av stolene (trekk o.a.) mode for utskiftning. Tiltaket ble meldt inn i økonomiplan 2016-2019 og vedtatt gjennomført i 2017.				
Konsekvens: Gjennomføring av tiltaket vil gjøre salen mer attraktiv og drifta enklere og mer forutsigbar.				
Risiko: Amfiet er tungvint i drift og en gir en viss begrensning på bruken av lokalet.				
Evt andre opplysninger:				

Ikke innarbeidede investeringsprosjekter:

Prosjektnavn/tiltak	2018	2019	2020	2021	Sum 2017-2020
Nye pulter og stoler for elever på 5. og 6.tr Sørreisa sentralskole	300 000	0	0	0	300 000
Nye arbeidspulter og stoler på lærernes arbeidsrom	200 000	200 000	0	0	400 000
Parkeringsplass uteseksjonen	100 000	0	0	0	100 000
Norsk læreverk på mellomtrinn og ungdomstrinn	400 000	0	0	0	400 000
Inventar og utstyr sykehjem – og hybler	704 000	0	0	0	704 000
Sum ikke innarbeidede tiltak	1 704 000	200 000	0	0	1 904 000

32		Nye pulter og stoler for elever på 5. og 6.tr Sørreisa sentralskole		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	300.000			
Beskrivelse: Det er et stort behov for nye pulter og stoler for elever på 5. og 6. trinn ved Sørreisa sentralskole. Elever på ungdomsskolen og 7. trinn har fått nye og pulter og stoler, et utbyttingsprosjekt som har vart over flere år ved skolen. Dette grunnet gamle, slitte og for små pulter og stoler som ikke er tilpasset elevene.				
Konsekvens: Elevene slipper å ødelegge sine klær på ødelagt pulter og stoler. Elevene får pulter som er tilpasset deres vekst og høyde, noe som forbereder sittestilling og gir ringvirkninger til bedre sittestilling, bedre arbeidskomfort, konsentrasjon og ro i klasserommet.				
Risiko: Risiko for ødelagt klær for elevene, feil sittestilling, dårlig arbeidskomfort samt konsentrasjonsvansker og risiko for økt uro i klasserommet.				

33		Nye arbeidspulter og stoler på lærernes arbeidsrom		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	200.000	200.000		
Beskrivelse: Det er stort behov for flere nye arbeidspulter og stoler på lærernes arbeidsrom. Flere av disse er svært gamle og udaterte, mangler hyller, låsbar skuffeseksjon og mulighet for å slå ut PC i full høyde når man jobber. Dette er ikke tilfredsstillende.				
Konsekvens: Bedre arbeidsforhold for skolens personell.				
Risiko: Fortsatt ikke tilfredsstillende arbeidsforhold for skolens personell.				

34		Parkeringsplass uteseksjonen		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	100 000			
Beskrivelse: Eksisterende parkeringsplass er plassert like ved landingsplass for helikopter. Dette medfører, under landing, at stein og grus virvles opp og treffer kjøretøy som er parkert.				
Konsekvens: Skader på kjøretøy, bygninger og annet utstyr unngås.				
Risiko: De kommer krav om erstatning fra bileiere samt at kommunens kjøretøy som er parkert ute vil bli skadet.				

35		Norsk læreverk på mellomtrinn og ungdomstrinn		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	400 000	0	0	
Beskrivelse: Det er meget stort behov for nytt læreverk i norsk på mellomtrinnet og ungdomstrinnet. De er svært gamle, fra 2006, og er ikke oppdatert i forhold til Læreplan K06. I tillegg til å være udaterte, er de i en svært dårlig forfatning og det er kostnadmessig uforsvarlig og komplementere med å kjøpe nye bøker av et så gammelt læreverk. Lærerne i norsk både på mellomtrinnet og ungdomstrinnet fortviler over å drive opplæring med et så gammelt læreverk i norskfaget. Å avvente til 2020 til ny læreplan trer i kraft, vil ikke være forsvarlig. Det vil ta lang tid etter dette før en får oppdaterte lærebøker i tråd med ny læreplan.				
Konsekvens: Opplæring i tråd med gjeldende læreplan. Gir grunnlag for større faglig utvikling av elevene og bedre resultatoppnåelse. Tilfredsstille nasjonale krav.				
Risiko: Opplæring som ikke er i tråd med gjeldende læreplan. Kan gi økt risiko for dårligere faglig utvikling og resultatoppnåelse. Tilfredsstiller ikke nasjonale krav.				

36		Inventar og utstyr sykehjem – og hybler		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	704 000	0	0	0
Senger: 8 av sengene på sykehjemmet er opprinnelig hjelpemiddelsentralen sine. Tidligere har kommunene «fått beholde» disse etter pasient var død. Dette er nå innskjerpet, pga. dødsfall knyttet til seng fra hjelpemiddelsentralen, og sengene kreves derfor tilbake «med hard hånd». Dette innebærer av vi på sykehjemmet er sengelause for 8 av våre faste pasienter. Har i tillegg ført på en seng ekstra hvis vi får overbelegg / seng går i stykker / må repareres. 8 senger til kr. 23 000 / stk. <u>Til sammen kr. 184 000</u>				
Dekontaminator: Eksisterende maskiner er utgått fra leverandør og viser seg vanskeligere og vanskeligere å reparere. Byttes ut på alle fire avdelinger med tanker på å få på plass serviceavtale for å forlenge levetid. 4 maskiner til kr. 45 000 / stk. <u>Til sammen kr. 180 000</u>				
Vaskemaskin og Tørketromler: Utslitt. Trenger mer effektive maskiner som samtidig ivaretar smittevern. 4 vaskem. til kr. 30 000/stk og 4 tørketromler til kr. 20 000/stk. <u>Til sammen kr. 200 000</u>				
Kjøleskap: Forskrift krever separate kjøleskap til åpnet / uåpnet mat. I tillegg er de kjøleskap uregelmessig i temperaturregulering – er ikke i henhold til forskrift. 4 store kjøleskap kr. 20 000 / stk. og 4 kombiskap kr. 15 000 / stk. <u>Til sammen kr. 140 000</u>				
Hva ligger inkludert i beløpet: 8 pasientsenger, 4 dekontaminatorer, 4 vaskemaskiner, 4 tørketromler, 8 kjøleskap.				
Totalt kr. 704 000				
Konsekvens: Gjennomføring av tiltaket vil sikre ivaretagelse av lov og forskrift.				
Risiko: Ved å ikke gjøre dette unnlater vi å ivareta lovkrav i forhold til hva som er inkludert i sykehjemsplass (seng) og lov / forskrift hygiene mat (kjøleskap) og lov om smittevern (vaskemaskiner, tørketromler og dekontaminatorer)				

Drift

Organisering av budsjettet

Sørreisa kommune har organisert driftsbudsjettet i følgende rammeområder:

1. Politisk styring og felles drift
2. Undervisning og barnehager
3. Helse, sosial og omsorg
4. Kirker og trossamfunn
5. Kultur og idrett
6. Teknisk drift
8. Frie inntekter – skatt og rammetilskudd
9. Finans og avsetninger

Hvert rammeområde kan bestå av en eller flere driftsenheter, hvor kommunens tjenesteproduksjon skjer.

Rammeområdene

Nedenfor gis en kort beskrivelse av de forskjellige rammeområdene. For hvert rammeområde forklares hovedmomentene i konsekvensjustert budsjettet fra år 2017 til år 2018.

Konsekvensjustert budsjett er at man med utgangspunkt i budsjett år 2017 justerer driften for faktisk lønnsvekst, betalingsregulativ år 2018, statsbudsjettet, vedtak i Kommunestyret og andre endringer i kostnader og inntekter som ikke er mulig å unngå (for eksempel at det nå er flere barn under omsorg enn tidligere).

Den antatte lønnsvekst for 2018 er avsatt på lønnsnett.

For driftskontorer er disse ikke kompensert for prisvekst. Kun beløp knyttet til faste avtaler (der man har mottatt varsel om prisvekst) er prisregulert.

Inntektssiden er budsjettet i henhold til foreslått betalingsregulativ år 2018.

Betalingsregulativet vedtas som en del av budsjettet. Det er hovedsakelig lagt til grunn prisjusteringer i henhold til kommunal deflator, med unntak for statlige makspriser. Dette gjelder også der kommunestyret tidligere har gjort vedtak om reduserte priser (halleie, kulturskole etc.).

Konsekvensjustert budsjett er svært stramt, og hvis uforutsette kostnader oppstår vil dette medføre budsjettoverskridelser.

Rammeområde 1 Politisk styring og felles drift

Rammeområdet inneholder følgende tjenester i 2018

- Kommunestyret og formannskapet
- Eldrerådet, ungdomsrådet, råd for funksjonshemmede
- Revisjon og kontrollutvalg
- Interkommunalt samarbeid (Midt-Troms regionråd)
- Midt-Troms arbeidsgiverkontroll
- Rådmannskontoret
- Økonomienhet
- IT-drift (inkl skolene)
- Fiberdrift
- Servicekontor
- Næringsutvikling
- Diverse fellesutgifter (KS-kontingent, årsgebyr bedriftshelsetjeneste, yrkesskadeforsikring mfl)
- Frikjøp tillitsvalgte
- Kommunehuset

Rammeområde 1 – konsekvensjustert budsjett 2018 (1000 kr)

	R 2016	B 2017	B 2018
Utgift	-8 552	-6 223	-6 313
Inntekt	27 664	24 624	25 622
Nettoramme	19 112	18 401	19 309

Konsekvensjustert budsjett 2018 bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2017 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2017, samt forhold som er belyst gjennom rammeområdets regnskapsrapporteringer.

Følgende er lagt til grunn i konsekvensjustert:

- Det er tatt høyde for en økning i godtgjøring til folkevalgte i 2017 i tråd med endringen av godtgjøringsreglementet for folkevalgte.
- Årsgebyr for bedriftshelsetjeneste ligger på dette rammeområdet og skal ihht. KOSTRA bokføres som fellesutgift
- Prosjektstilling 60 % for satsingen på systemrettet jobbing med nærværsfaktoren (reduert sykefravær) videreføres.
- Midt-Troms Arbeidsgiverkontroll har kontorsted hos Sørreisa kommune og er budsjettet over rammeområde 1, dette innebærer ingen ekstra nettoutgifter for Sørreisa kommune.
- Kommunens datalisenstkostnader ble i 2016 samlet hos IT-drift
- Indirekte kostnader fra VAR-områdene inntektsføres på fellesområdet.
- Utgifter til bygningsvedlikehold og bygningsdrift er flyttet til Teknisk avdeling

Rammeområde 1 – hovedutfordringer i planperioden

Generelt er det utfordrende at ressurser og oppgaver som skal løses innen administrasjon og styring ikke står i forhold til hverandre. Derfor må det i planperioden være et betydelig fokus på effektivisering, forbedring og standardisering. I tillegg er det utfordrende å ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å følge opp satsingsområder og gjennomføre vedtak slik forutsatt.

Overordnet styring – innebærer utvikling og implementering av styringsdokumenter og rutiner for oppfølging og internkontroll.

Informasjonsarbeid – herunder fortsette å videreutvikle kommunens hjemmesider og Facebook-bruk.

Økt bruk av digitale tjenester og selvbetjening på nett vil gi øke service til innbyggerne og trolig mer effektiv behandling i en del type saker. Dette er et ressurskrevende arbeid som vil kreve betydelig oppmerksomhet.

Rammeområde 2 Undervisning og barnehager

Rammeområdet inneholder følgende tjenester/resultatenheter

- Sørreisa sentralskole
- Skøelv skole m/SFO
- Gottesjord skole m/SFO
- Brekka barnehage
- Ferdinand barnehage
- Gjerdsletta barnehage
- Fredlund barnehage
- Voksenopplæring
- Skolekontor/felles utgifter

Rammeområde 2 – konsekvensjustert budsjett 2018 (1000 kr)

	R 2016	B 2017	B 2018
Utgift	-16 466	-10 355	-11 325
Inntekt	81 644	80 855	84 536
Nettoramme – skjema 1B	65 178	70 500	73 212

Konsekvensjustert budsjett 2018 bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2017 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2017, samt forhold som er belyst gjennom rammeområdets regnskapsrapporteringer.

1. Grunnskolene

Følgende er lagt til grunn i konsekvensjustert budsjett for skolene:

- Inntekter og utgifter til gjesteelever i hht vedtak
- Økt styring rundt elevgrupper som trenger særskilt eller tilrettelagt undervisning.
- Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærertetthet 1.-4.trinn – inntekter og utgifter i hht øremerket tilskudd.
- Kostnader til PPT budsjettert i henhold til regionrådets budsjettvedtak for 2018
- Utgifter til bygningsvedlikehold og bygningsdrift er flyttet til Teknisk avdeling

2. SFO

Følgende er lagt til grunn i konsekvensjustert budsjett for SFO:

- Driftsnivået pr. august 2017 er lagt til grunn for konsekvensjustert budsjett for 2018, dvs. samme antall stillinger og antall barn.
- Det er lagt til grunn samme foreldrebetaling som i 2017, da en forventer samme driftsnivå.
Foreldrebetalingen foreslås økt tilsvarende kommunal deflator (lønns- og prisvekst).

3. Barnehagene

Følgende er lagt til grunn for konsekvensjustert budsjett for barnehagene:

- Reduksjon i kommunalt driftstilskudd til privat barnehage.
- Utgifter til barn bosatt i Sørreisa med barnehageplass i privat barnehage i annen kommune
- Foreldrebetalingen er foreslått økt til 2.840 kr per måned. Dette er i tråd med regjeringens forslag om at makspris for en barnehageplass økes til 2840.
- Økning i antall årsverk til ekstraressurs for barn og barnegrupper med særlige oppfølgingsbehov grunnet rett.
- Fredlund barnehage foreslås flyttet til nye Brekka barnehage senhøsten 2018. Det er ikke lagt inn driftsmidler til drift av ny fjerde avdeling, kun flytting av eksisterende avdeling fra fredlund.
- Utgifter til bygningsvedlikehold og bygningsdrift er flyttet til Teknisk avdeling

4. Voksenopplæringa

Kommunen kjøper grunnskoleopplæring for voksne og norskopplæring til innvandrere fra Lenvik kommune. Ordningen fungerer meget godt og gir uttelling både i forhold til kvalitet på tjenesten og økonomi. Budsjett for 2018 baseres på inntekter og utgifter i 2017 og planlagt bosetting av flyktninger i 2018.

Rammeområde 2 – hovedutfordringer i planperioden

Barnehagene – kvalitet, bemanning, kapasitet og åpningstider

Å sikre kvalitet i barnehagetilbudet til alle barn og en god oppfølging av barn med særskilte behov er en sentral utfordring. Kvalitet i barnehagetilbudet handler dels om personalets kompetanse og dels om barnegruppens størrelse og antall barn pr voksen. Det er mange barn pr voksen i Sørreisa sammenlignet med andre kommuner i fylket. Gjeldende bemanningsnorm i Sørreisa kommune ble vedtatt i 2010 på bakgrunn av kommunens daværende økonomiske situasjon.

Regjeringen har varslet at de vil innføre en norm for hvor mange barn det bør være per voksen i barnehagen. Forslaget har vært ut til høring. Dersom det innføres en bemanningsnorm vil dette kunne medføre at Sørreisa kommune må øke antall årsverk i barnehagene. Det er ikke avklart når en slik bemanningsnorm eventuelt vil bli innført, og hvilke konsekvenser dette vil ha for Sørreisa kommune.

Befolkningsprognosene viser en vekst i antall barn i alderen 0-5 år de nærmeste årene. Kommunen ser allerede nå en økt etterspørsel etter plass i barnehage. Barnehageplass innenfor rimelig ventetid er et av flere viktige grep for å beholde og rekruttere innbyggere. Åpningstider som dekker brukernes behov og god kvalitet på tjenesten har også betydning.

Utbygging av sektoren er lagt inn i kommende økonomiplan med utbygging av to avdelinger i Brekka barnehage, samt planlegging mulig utbygging av ny fireavdelingsbarnehage mot slutten av perioden. Tiltakene anses nødvendig for at retten til barnehageplass kan oppfylles for alle barn i kommunen fram mot 2025.

Det er imidlertid ikke lagt inn driftsmidler til økt kapasitet i barnehagene utover dagens nivå. Dette må ivaretas ved senere års rullering av økonomiplanen.

Ny skolestruktur

Det er vedtatt en fremtidig struktur med en felles skole i sentrum i nær tilknytning til eksisterende skolebygninger. Det vil fortsatt være en sentral utfordring å realisere dette med tanke på kommunens økonomi og lånegjeld.

I investeringsbudsjettet for 2018 er det avsatt midler til planlegging og prosjektering av ny skole i sentrum.

Rammeområde 3 Helse, sosial og omsorg

Rammeområde 3 inneholder 2 resultatenheter, med følgende deltjenester:

Enhet Helse og omsorg, som innbefatter følgende deltjenester:

- Felles legetjeneste med Dyrøy
  - Fysioterapitjeneste
  - Hjemmetjenester
  - Sykehjem m/kjøkken
  - Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens
- Drift av bygg er flyttet til Teknisk avdeling*

Enhet Forebygging, oppfølging og mestring, som innbefatter følgende deltjenester:

- Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering, samt syn- og hørselskontakt
- Frisklivssentral
- Psykisk helse og rus
- Helsestasjon
- Boligtjeneste (forsterket hjemmebasert miljøarbeidertjeneste)
- Avlastningsbolig
- Dagsenter
- Felles barneverntjeneste med Dyrøy - m/tiltak i og utenfor familien

Utover dette favner også budsjettet for rammeområdet; sosiale tjenester i NAV og kommunale utgifter knyttet til drift Frivilligsentral, samt administrative fellesutgifter og drift av Hovedutvalget for helse og sosial. Videre også tjenesteområder som kommunen kjøper fra andre, er medeier i eller som er organisert som interkommunale samarbeid utenfor egen kommune:

- LØKTA (kvalitetsutviklingsenhet)
- Krisesenter
- MITRA
- Legevakt
- Intermediær avdeling (kommunal akutt døgnenhet)
- Samfunnsmedisin (Kommuneoverlegefunksjon)
- Diabetesteam
- Koordinator for førstehjelpsordningen i brannvern
- Kreftkoordinator

Rammeområde 3 – konsekvensjustert budsjett 2018 (1000 kr)

	R 2016	B2017	B2018
Utgift	-36 149	-30 156	-32 272
Inntekt	113 308	113 365	118 196
Nettoramme – skjema 1B	77 159	83 209	85 924

Konsekvensjustert budsjett 2018 bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2017 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2017, samt forhold som i løpet av siste år er belyst gjennom rammeområdets regnskapsrapporteringer.

1. Helse fellesområde

Følgende er lagt til grunn for konsekventjustert budsjett for 2018

- Videreføring av tilskudd til Frivilligsentralen, etter overgang fra statlig til kommunalt ansvar for tilskudd.
- Kommunal andel kostnader NAV-leder. NAV-leder har tidligere vært dekt av NAV Troms. I ny avtale skal Sørreisa kommune dekke deler av kostnadene.
- Midler til kreftsykepleier er overført til fellesområdet for helse.

2. Enhet Helse og omsorg

Følgende er lagt til grunn for konsekventjustert budsjett for 2018.

- Dagaktivitetstilbud for personer med demens-2 dager per uke, er videreført.

Fastlegekontor og legevakt:

- Økt med en sykepleierhjemmel for å øke kapasiteten på avdelingen. Finansieres delvis ved økt inntjening.
- Lagt inn økt kostnader for fødselspermisjoner og legevaktsamarbeid.

Sykehjemmet:

- Ingen driftsmessig endring fra 2017 til 2018. Reduserte inntekter på korttids- og langtidsopphold.
- Midler til kreftsykepleier er overført til fellesområdet for helse.

Hjemmetjenesten inkl. omsorgshybler:

- Fastlønnsmidler er omdisponert til sykepleierstilling, men ingen endring i driftsnivå.

3. Enhet Forebygging, oppfølging og mestring

Følgende er lagt til grunn for konsekventjustert budsjett for 2018.

Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering, Frisklivssentral, samt syn- og hørselskontakt funksjonen:

- Frisklivssentralen i kommunal egenregi videreføres.

Helsestasjonen og tjeneste for psykisk helse og rus

- Avdelingens satsningsområde, -utvikling av tjenester og tiltak rettet mot barn og unge, sett opp mot psykisk helse og rus-, videreføres i 2018

Boligtjenesten og Dagsenter og Avlastningsbolig

- Avlastningsboligen har per tiden ikke brukere og det er derfor ikke budsjettert med lønnsmidler og forbruksmateriell på dette området.
- Konsekvensjustert budsjett tar høyde for utvidet og styrket tjenestetilbud for enkelte tjenestemottakere.

Barnevernstjenesten

- Konsekvensjustert budsjett 2018 bygger på en forutsetning om videreføring av tilskuddsmidler for finansiering av 1 stillingshjemmel. (Inneværende år har kommunen fått tilskuddsmidler for å finansiere 2 stillinger. Det er ikke kommet endelig avklaring på evt. tilskuddsmidler for 2018. Kommunen har forpliktet seg til å videreføre disse stillingene også etter tilskuddsperioden).
- Kun vedtaksfestede tiltak er lagt inn i budsjettet. Det er ikke tatt høyde for nye tiltak.
- Beredskap på ettermiddag og helg.

4. NAV -kommunal del

Følgende er lagt til grunn for konsekventjustert budsjett for 2018.

- Utgifter til sosialhjelp er satt lik regulert budsjett 2017, dvs. en økning på kr 1,7 mill. Økningen er begrunnet med faktisk forbruk siste år.

- Det avsettes midler opp til 3 plasser for personer over 25 år i kvalifiseringsprogram.

Rammeområde 3 – hovedutfordringer i planperioden

Psykisk helse og rus:

Samhandlingsreformen forskyver ansvaret og oppgaver innenfor disse fagområdene over på kommunene. Kommunen skal overta oppgaver, ansvar og finansiering av disse tjenestene innenfor egen drift.

Det økte behovet for heldøgns omsorgstilbud over år, utfordrer kommunen i forhold til de økonomiske prioriteringer som må følge av en slik endring. Dette gjelder både i forhold til de helse- og omsorgstjenestene som må sikres, men også i forhold til bolig, skole og arbeid.

Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid:

Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid er et viktig satsningsområde, og vil ha positiv betydning både for den enkelte og samfunnsøkonomisk. Tidlig innsats i form av tiltak og ressurser vil kunne medvirke til at sykdom unngås, utsettes eller reduseres. En bevisst og systematisk satsning, på tvers av fagområder vil være viktig for å lykkes med et slikt arbeid. I dette arbeidet er bidrag fra frivilligsektor viktig og riktig.

Rehabilitering og tilrettelegging i hjem og nærmiljø:

Rehabilitering er viktig for å bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne kan gjenvinne tapte funksjoner og øke egenmestringen av daglige ferdigheter. For de personene som har kjente funksjonsnedsettelse, er effektive tilretteleggingstiltak viktig for å erstatte tapte funksjoner og øke egenmestring. Både rehabilitering og tilrettelegging kan således bidra til at den enkelte får et mindre hjelpebehov. Kommunen vår har per i dag et svært begrenset tilbud på disse områdene.

Kompetanse:

Samhandlingsreformen flytter oppgaver og ansvar fra spesialisthelsetjenesten og til kommunene. Dette medfører at kommunen vil ha behov for å tilegne seg ny og mer spesialisert kompetanse, for å kunne yte gode og kostnadseffektive tjenester til innbyggerne. Dette skjer samtidig som det er forventet å bli en betydelig knapphet på helse- og omsorgspersonell. I kampen om riktig arbeidskraft er det viktig at kommunen er strategisk i forhold til kompetanseplanlegging, og har et godt omdømme.

Rammeområde 4 Kirker og trossamfunn

Rammeområde 4 – konsekvensjustert budsjett 2018 (1000 kr)

	R 2016	B 2017	B 2018
Utgift	-51	-75	-35
Inntekt	<u>1 902</u>	<u>1 925</u>	<u>2 000</u>
Nettoramme – skjema 1B	<u>1 851</u>	<u>1 850</u>	<u>1 965</u>

Inntekten gjelder statstilskudd til drift av prestebolig. Av utgiften betales forsikring og kommunale avgifter på prestebolig over kommunens regnskap, mens resterende overføres som tilskudd til Sørreisa Menighet til drift av kirke og kirkegårder.

Sørreisa Menighetsråd trådte ut av samarbeidet med Senja-kirkene 1.1.2012. Som for de kommunale tjenestene, er også driftsbudsjettet for kirken med kirkegårdene meget stramt. Menighetsrådet i Sørreisa og menighetsrådet i Dyrøy samarbeider om å løse noen oppgaver sammen. Blant annet har de felles kirkeverge.

Sørreisa kommune og Sørreisa Menighet har tjenesteytingsavtale. Denne er under revidering. Utover det som ligger i avtalen, samt driftstilskuddet som bevilges årlig har, Sørreisa kommune intet ansvar for budsjetttrammene i Sørreisa Menighet.

Konsekvensjustert budsjett:

- Sørreisa kommune har overtatt ansvaret for renhold i kirkebyggene. Kostnaden er belastet dette ansvaret. Tilskuddet til Sørreisa Sokn er redusert tilsvarende.
- Redusert tilskudd drift av prestebolig
- Økt tilskudd til Sørreisa Sokn og andre trossamfunn tilsvarende deflator.

Budsjettert tilskudd til Sørreisa Sokn for 2018 fremkommer slik:

Tilskudd 2017	1.850.000
Justert med deflator for 2018	50.000
<u>Reduksjon tilsvarende overtatt renhold</u>	<u>-124.000</u>
<u>Sum tilskudd 2018</u>	<u>1.776.000</u>

Sørreisa Menighetsråd har bet om en økning i kommunalt tilskudd på kr 78.000, tilsvarende et samlet kommunalt tilskudd på 1.928.000.

Rammeområde 5 Kultur og idrett

Rammeområdet inneholder følgende tjenester:

- Kulturkontoret
- Biblioteket
- Flyktningetjenesten
- Kulturhus og idretts- og svømmehall
- Kulturvern og museer
- Almene kulturformål (kulturuka, 17.mai, kulturpris)
- Tilskudd idrett (spillemidler, FYSAK m.m)
- Friluftsrådet
- Kulturskolen
- Den kulturelle spaserstokken og Den kulturelle skolesekken
- Ka skjer

Rammeområde 5 – budsjett 2018

	R 2016	B 2017	B 2018
Utgift	-19 288	-4 026	-2 884
Inntekt	19 365	20 494	16 449
Nettoramme – skjema 1B	77	16 468	13 565

Konsekvensjustert budsjett bygger på at flyktningetjenesten skal bosette 10 flyktninger i løpet av 2018. Det ligger en viss usikkerhet i dette, jfr. at det ser ut til å komme færre flyktninger til Norge enn tidligere år.

I tillegg er følgende lagt til grunn for konsekvensjustert budsjett for 2018:

- Driftsbudsjettet på flyktningetjenesten er nedjustert og budsjettet i henhold til bosatte flyktninger samt 10 nye for 2018.
- Økt stilling kulturskole.

Ut over dette er det ubetydelige driftsmessige endringer ifht. 2017.

Rammeområde 5 – hovedutfordringer i planperioden

Driftstiltak:

- Sørreisa folkebibliotek bør ha langt større åpningstid. Gode bibliotek tjenester er spesielt viktig for barn og ungdom.
- Kulturskolen bør ha et bredere undervisningstilbud. Tjenesten er pr. i dag en ren musikk-skole.
- Det bør settes av ressurser til almene kulturtiltak (kulturuke, tilskudd lag og foreninger osv.) og til tilrettelegging for friluftsliv.
- Det er behov for plan- og utviklingsarbeid på alle felt innenfor rammeområdet

Investeringsbehov:

Det er behov for en oppgradering av amfi i kulturhussalen da dette er slitt og godt brukt. Videre er det ønskelig å forbedre akustikken i kulturhuset.

Kommunestyret la i økonomiplanen for 2016-2019 inn midler til å investere i nytt amfi i investeringsprogrammet for 2017. Ved senere rullinger er imidlertid dette blitt flyttet ut i tid. I rådmannens forslag til investeringsprogram er det ikke funnet for dette i 2018 heller, men flyttet til 2019.

Rammeområde 6 Teknisk drift

Rammeområde 3 inneholder 2 resultatenheter, med følgende deltjenester:

Enhet Teknisk og planlegging, som innbefatter følgende deltjenester:

- Administrasjon
- Landbruk/skogbruk
- Parker/kommunale veier
- Veglys
- Kaier
- Viltforvaltning (samarbeid med Dyrøy kommune)
- Biler
- Felles vedlikeholdsavdeling
- Vedlikehold kommunale bygg
- VAR – sektoren
- Drift kommunale boliger og bygg vg. skole
- Planlegging

Enhet Brann og beredskap, som innbefatter følgende deltjenester:

- Brann- og beredskap
- Feiervesen (samarbeid med Dyrøy kommune)

Rammeområdet ivaretar viktige servicefunksjoner for de øvrige enhetene i kommunen og boligstiftelsen Sør-Bo (vedlikehold og vaktmestertjenester). I tillegg er det en rekke funksjoner i forhold til kommunens innbyggere og næringsliv, bl. a oppmåling, landbruk, bygge- og reguleringsaker.

Rammeområdet er også sentralt i fht videre utvikling, investeringer og prosjekter som kommunen gjennomfører, mye av de grunnleggende premisene for øvrige tjenester og tilbud ligger her (bygninger, vedlikehold, veier, planer etc).

Enheten har betydelige inntekter gjennom brukerbetaling, bl. a på det såkalte VAR – området (vannforsyning, avløp, renovasjon, mv) som er selvfinansiert gjennom avgiftssystemet.

Også innenfor teknisk sektor er det utfordringer i forhold til planarbeid, og vi har fortsatt gamle planer som må utarbeides på nytt. Arbeid med revidering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel er imidlertid igangsatt.

Rammeområde 6 – konsekvensjustert budsjett 2018 (1000 kr)

	R 2016	B 2017	B 2018
Utgift	-24 013	-20 314	-21 824
Inntekt	38 038	37 951	42 377
Nettoramme – skjema 1B	14 025	17 637	20 554

Konsekvensjustert budsjett 2018 bygger på:

Kommunestyrets budsjettvedtak for 2017 og andre relevante politiske vedtak gjort i løpet av 2017, samt forhold som i løpet av siste år er belyst gjennom rammeområdets regnskapsrapporteringer.

Følgende er lagt til grunn for konsekventjustert budsjett for 2018

- Stilling som prosjektleder og en stilling i uteseksjon er forutsatt dekt over investeringsbudsjettet.
- 50 % søkt stilling uteseksjonen (delt brannmester)
- Overtatt renhold kirkebygg. I tillegg er utgifter til renholdsprodukter økt.
- Vedlikehold av kommunale bygg er overført til teknisk avdeling.

I tillegg er følgende lagt til grunn for konsekvensjustert budsjett for 2018:

- For å bygge ned fond på selvkostområdene i henhold til generasjonsprinsippet er inntektene på kommunale avgifter foreslått redusert slik i 2018:
  - Vann -48,1 %
  - Avløp -33,1 %
  - Slam -73,1 %
  - Renovasjon - 24,2 %
  - Feiing 0 %

For å unngå for store endringer i gebyrsatsene mellom å foreslår rådmannen at normalgebyrene holdes uendret, men at reduksjon gjøres ved at enkelte terminer gjøres betalingsfrie.

Rammeområde 6 – hovedutfordringer i planperioden

Hovedutfordringer i perioden er vedlikehold av bygg og vedlikehold av veier, her er det et betydelig etterslep. Blant annet har flere av takene på kommunens større bygninger behov for utskifting – f.eks. omsorgsboligene på taket av sykehjemmet og en del utleiebygg. Videre står kommunen trolig foran flere større byggeprosjekter som vil kreve ressurser.

Rammeområde 8 Frie inntekter – skatt og rammetilskudd

Beskrivelse/vurdering

Rammeområdet inneholder følgende:

- Skatt på inntekt og formue
- Rammetilskudd
- Øvrige generelle statstilskudd:
  - Rentekompensasjon
  - Integreringstilskudd

Rammeområde 8 – konsekvensjustert budsjett 2018 (1000 kr)

	R 2016	B 2017	B 2018
Utgift	-	-	-
Inntekt	-201 574	-219 952	-220 579
Fordelt i skjema 1A	201 574	219 952	220 579
Nettoramme – skjema 1B	0	0	0

For nærmere informasjon om skatt/rammetilskudd og rentekompensasjon vises det til kapittel «kommunens rammebetingelser» hvor dette er nærmere omtalt.

Rammeområde 9 Finans og avsetninger

Beskrivelse/vurdering

Rammeområdet inneholder følgende:

- Premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik
- Lønnsnett
- Renteinntekt/-utgift og avdrag
- Overføring til investeringsregnskapet (EK-tilskudd KLP)
- Videre lån
- Avskrivninger

Rammeområde 9 – konsekvensjustert budsjett 2018 (1000 kr)

	R 2016	B 2017	B 2018
Utgift	40 566	27 237	27 130
Inntekt	-16 527	-15 350	-16 237
Fordelt i skjema 1A	-29 062	-18 958	-17 465
Nettoramme – skjema 1B	-5 023	-5 579	-6 748

For nærmere informasjon om elementene på rammeområdet vises det til kapittel «kommunens rammebetingelser» hvor disse er nærmere omtalt.

Oversikt interkommunale tjenester og vertskommunesamarbeid

Her er det satt opp en oversikt over de interkommunale tjenester som Sørreisa er en del av og som finansieres gjennom driftsbudsjettet. *Merk – alle tjenesteområdene er inkludert i budsjett-tallene for det rammeområde den interkommunale tjenesten tilhører!* (eks – kommunens utgifter til PP-tjenesten er en del av driftsbudsjettet for rammeområde 2.)

Regionrådet har behandlet de interkommunale tjenestenes forslag til budsjetter. I hht kommunelovens § 27, §44 og § 45 er det likevel det enkelte kommunestyre som endelig fastsetter rammene gjennom å vedta eget bidrag til samarbeidet.

Interkommunal tjeneste	Sørreisa kommunes andel 2018
Regionrådets sekretariat	144 000
Midt-Troms Arbeidsgiverkontroll	245 000
Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT)	914 000
LØKTA	113 000
Krisesenteret for Midt-Troms ³	420 000
Interkommunalt arkiv (IKAT)	218 000
Midt-Troms Museum	337 000

Vertskommunesamarbeid	Sørreisa kommunes andel 2018
MITRA	250 000
IMA	1 452 000
Diabetes team	99 000
Kreftkoordinator	52 000
Førstehjelpskoordinator	15 000
Samfunnsmedisin (kommuneoverlege)	642 000
Legevaktsamarbeid	2 181 000
Jordmortjeneste	155 000

Budsjettutfordring

Det konsekvensjusterte budsjettet som legges frem i rådmannens budsjettforslag viser en budsjettutfordring på kr 5,0 mill. i 2018 økende til kr 11,6 mill. i 2021. Det er da tatt høyde for investeringsprogrammet, jfr. investeringskapittelet og justering av minsteavdrag.

Omstillingstiltak

Konsekvensjustert budsjett viser at det er behov for betydelig omstilling for å komme i mål med et saldert budsjett. Rådmannen har begynt å se på tiltak for nedstyring, men flere av disse har store konsekvenser for driften og bør derfor utredes nærmere før de iverksettes.

Etter rådmannens vurdering bør det igangsettes et større omstillingsprosjekt i kommunen der det utredes flere tiltak for nedstyring for at kommunen skal klare å komme i balanse i slutten av perioden. Med de utfordringer som ligger foran oss bør summen av utredede tiltak være på om lag 15-18 millioner. Kutt i tjenesteområdene vil bety at kvaliteten på tjenesten reduseres. Rådmannen ser for seg at utredningsarbeidet vil være ferdig i løpet av første halvår 2018 og kan legges frem til behandling i kommunestyret i junimøtet.

For å få ro til omstillingsprosessen foreslår derfor rådmannen at avviket for 2018 salderes med bruk av disposisjonsfond kr 2,5 mill., mens resterende innlemmes som generelt rammekutt tilsvarende 1,25 %

I det følgende er det listet de tiltakene rådmannen allerede har begynt å sett på, først i en oversiktstabell og deretter nærmere beskrevet hver for seg.

Oversiktstabell omstillingstiltak

Driftstiltak nr	Navn	2018	2019	2020	2021
1	Nedstyring Brann og redning	-120 500	-120 500	-120 500	-120 500
2	Nedstyring rammeområde 1	-378 900	-378 900	-378 900	-378 900
3	Nedstyring reduksjon 33 % assistent Skøelv skole	-229 000	-229 000	-229 000	-229 000
4	Nedstyring Sentralskolen - ikke innleie av vikar ved fravær	-184 000	-184 000	-184 000	-184 000
5	Nedstyring teknisk	-430 000	-430 000	-430 000	-430 000
6	Nedstyring 2018 - 1,15 årsverk ass. Sentralskolen	-591 000	-591 000	-591 000	-591 000
7	Nedstyring 2018 ass. 47 % Gottesjord skole/SFO	-235 000	-235 000	-235 000	-235 000
8	Reduksjon en nattevakt på skjermet enhet, 2 årsverk	-1 499 000	-1 499 000	-1 499 000	-1 499 000
	SUM ALLE	3 667 400	3 667 400	3 667 400	3 667 400

Nærmere om tiltakene

1		Nedstyring Brann og redning		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	-120 500	-120 500	-120 500	-120 500
Beskrivelse I forbindelse med budsjettarbeidet utredet Brann og redning muligheten for 3 % nedstyring av budsjetttrammen. Følgende tiltak ble foreslått: - Reduksjon kursavgifter, kr 50.000 - Reduksjon kjøp fra andre, kr 28.000 - Økt salg/årsavgift direktevarsling, kr 42500				
Konsekvens:				

2		Nedstyring rammeområde 1		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	-378 900	-378 900	-378 900	-378 900
Beskrivelse: I forbindelse med budsjettarbeidet ble kutt på kr 377.000 vurdert som aktuelle for rammeområde 1. Kuttene innebærer følgende: - Kutt tilskudd politiske partier, kr 46.000 - Kutt medlemskap profilgruppen, kr 25.000 - Kutt driftsutgifter råd og utvalg, kr 10.000 - Kutt oppreisningsordning tidl. barnevernsbarn, kr 15.000 - Kjøp av PC og utstyr IT-avd. 150.000 - Kont. innkjøpsform KS og bedre kommune, kr 21.000 - Porto, kr 50.000 - Arb.miljø.tiltak, kr 60				
Konsekvens:				

3		Nedstyring reduksjon 33 % assistent Skøelv skole		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	-229 000	-229 000	-229 000	-229 000
Beskrivelse Nedstyring av 33 % assistent ved Skøelv skole. Planlagt styring 1-4 trinn kan ikke gjennomføres og vil gi et dårligere tilbud til elever med særskilte behov. Øvrig kutt (kr 40) gjøres på diverse/uspesifiserte driftsposter(skolemateriell, skolebøker og PC/datautstyr).				
Konsekvens:				

4		Nedstyring Sentralskolen - ikke innleie av vikar ved fravær		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	-184 000	-184 000	-184 000	-184 000
Beskrivelse: Ved fravær vil det ikke leies inn vikar. Dette betyr sammenslåing av klasser og delingsgrupper av elever ved fravær. Delingstimer i fag som kunst og håndverk og mat og helse kan bli fjernet. Store				

elevgrupper vil da bli samlet i praktiske- estetiske fag og i øvrig undervisningssituasjon i rom med begrenset kapasitet med tanke på romstørrelse.

Konsekvens:

5		Nedstyring teknisk		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	-430 000	-430 000	-430 000	-430 000
Beskrivelse:				
I forbindelse med budsjettarbeidet ble det utredet kutt på 3 % av driftsrammene. Et slik kutt for teknisk vil innebære følgende:				
- Innsparing landbruksavd. 50.000				
- Kutt vedlikehold kr 250.000				
- Kutt sommervedlikehold 30.000				
- Kutt vedlikehold kr 100.000				
Konsekvens:				

6		Nedstyring 2018 - 1,15 årsverk ass. Sentralskolen		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	-591 000	-591 000	-591 000	-591 000
Beskrivelse:				
1,15% assistentstilling tas ned ved Sørreisa sentralskole. Dette medfører mindre voksentetthet og ingen assistent på et trinn på mellomtrinnet og et trinn på ungdomstrinnet. Dette får store konsekvenser for tett oppfølging av enkeltelever, grupper av elever og klasser både i undervisningssammenheng, overgangssituasjoner og i friminutt. Ytterligere konsekvenser av dette er økt uro, svekket faglig oppfølging og vil videre være av stor betydning for elevenes klasse - og læringsmiljø.				
Konsekvens:				

7		Nedstyring 2018 ass. 47 % Gottesjord skole/SFO		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	- 235 000	- 235 000	- 235 000	- 235 000
Beskrivelse:				
Nedstyring av 47 % assistent på Gottesjord. Ressursen er tiltenkt elever med spesialundervisning. Disse får nå spesialundervisning i gruppe selv om tilrådingen sier de bør ha 1:1				
Konsekvens:				

8		Reduksjon en nattevakt på skjermet enhet, 2 årsverk		
År	2018	2019	2020	2021
Beløp	-1 499 000	-1 499 000	-1 499 000	-1 499 000
Beskrivelse:				
Antall nattevakter reduseres fra tre til to pr. natt.				
Tiltaket vil innebære omgjøring fra skjermet avdeling til vanlig sykehjemsavdeling for en av de to skjermede avdelingene, pasienter må flyttes om.				
Tiltaket er gjennomførbar, men vil kreve en lengre prosess som må iverksettes snarlig hvis det skal gås videre med (personell, beboere og pårørende).				

Tiltaket, i et lengre tidsperspektiv, er absolutt ikke økonomisk gunstig for kommunen da vi vet hva årene fremover vil kreve av kommunene i forbindelse med ivaretagelse av mennesker med demens. Vil sannsynlig medføre økte økonomiske utgifter i et lengre perspektiv i og med at kommunen og tjenesten mister mye fleksibilitet i å ivareta sitt ansvar og sine oppgaver.

Mulig oppsigelse av ansatte hvis det ikke lykkes med omplassering.

Konsekvens:

Forenklet hovedbilde saldering - rådmannens innstilling

Nedenfor fremgår et forenklet hovedbilde av kommunens utfordringer og hvordan budsjettet kommer i teknisk balanse i økonomiplan. Vær imidlertid oppmerksom på at tabellen ikke synliggjør måltall for overskudd, hvilket anbefales for å ha en robust kommuneøkonomi.

	2018	2019	2020	2021
Bunnlinje konsekvensjustert budsjett, <i>før</i> nye tiltak	4 712	4 707	5 354	5 529
<i>Nye driftstiltak:</i>				
Beredskap ettemiddag og helg barnevern	170	170	170	170
Flytting av Fredlund bhg til nye Brekka	81	694	694	694
Reduksjon tilskudd kirken etter overtatt renhold	-124	-124	-124	-124
Visma flyt	104	104	104	104
Økt foreldrebetaling bhg	-155	-155	-155	-155
<i>Nye investeringstiltak:</i>				
Rente og avdragskostnader i hht investeringsbudsjett 2015-2018	254	1 897	3 204	5 426
Bunnlinje i hht rådmannens forslag 26. oktober	5 042	7 292	9 246	11 643
<i>Rådmannens forslag til saldering</i>				
Bruk av disposisjonsfond	-2 521			
Generelt nedtrekk ca. 1,25 % for 2018	-2 521			
varig nestyringstiltak vedtatt i juni 2018		-7 292	-9 246	-11 643
Sum bunnlinje etter salderingstiltak	0	7 292	9 246	11 643

Økonomiplan 2018-2021 til behandling i formannskapet 01.11.2017

I henhold til kommunelovens § 44 pkt 6 skal ”kommunestyret selv vedta økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet”.

Konsekvensjustert budsjett viser kommunens budsjetturfordring i økonomiplanperioden 2018-2021. Formannskapet må innstille til kommunestyret tiltak som i sum medfører at kommunen minimum går i balanse per år i økonomiplanperioden.

Budsjett- og økonomiplan skal videre være satt opp på en oversiktlig måte. Obligatoriske budsjettskjema er regulert i Forskrift om årsbudsjett § 12 og det er dette nivå kommunestyret vedtar Sørreisa kommunes budsjettammer på. Disse er som følger:

BUDSJETTSKJEMA 1A (hele 1000)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Skatt på inntekt og formue	-81 156	-80 678	-84 650	-84 717	-84 256	-84 256
Ordinært rammetilskudd	-119 019	-121 700	-122 735	-121 936	-121 954	-121 954
Skatt på eiendom	0	0	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-1 398	-17 574	-13 194	-13 182	-13 166	-13 166
Sum frie disponible inntekter	-201 574	-219 952	-220 579	-219 835	-219 376	-219 376
Renteinntekter og utbytte	-1 079	-1 807	-2 139	-2 298	-2 513	-2 713
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	7 632	7 730	6 903	7 566	8 703	10 198
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	10 806	10 600	11 800	12 658	13 231	14 333
Netto finansinntekter/-utgifter	17 359	16 523	16 564	17 926	19 421	21 818
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	4 780	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	3	0	0	0	0	0
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	-1 603	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	3 180	0	0	0	0	0
Overført til investeringsbudsjettet	897,528	943	1 077	1 077	1 077	1 077
Til fordeling drift	-180 137	-202 486	-202 938	-200 832	-198 878	-196 481
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	172 512	202 486	207 980	208 124	208 124	208 124
Merforbruk/mindreforbruk	-7 625	0	5 042	7 292	9 246	11 643

BUDSJETTSKJEMA 1B (hele 1000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
R1 Politisk styring og felles drift:						
Netto	19 112	18 401	19 309	19 251	19 251	19 251
R2 Undervisning og barnehager:						
Netto	69 080	76 114	73 212	73 414	73 414	73 414
R3 Helse og sosialpleie og omsorg:						
Netto	77 286	83 209	86 124	86 124	86 124	86 124
R4 Kirke:						
Netto	1 851	1 850	1 965	1 965	1 965	1 965
R5 Kultur:						
Netto	83	16 468	13 565	13 565	13 565	13 565
R6 Teknisk og planlegging:						
Netto	10 123	12 024	20 554	20 554	20 554	20 554
R8/R9 Frie inntekter - Skatt og rammetilskudd, Finans og avsetninger*						
Netto	-5 023	-5 579	-6 748	-6 748	-6 748	-6 748
SUM FORDELT DRIFT SKJEMA 1B:						
Netto	172 512	202 486	207 980	208 124	208 124	208 124

*Beløpene på R8/R9 er restbeløp som ikke er fordelt i skjema 1A

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT (hele 1000)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Brukerbetalinger	-10 807	-11 080	-10 847	-10 538	-10 538	-10 538
Andre salgs- og leieinntekter	-25 479	-23 105	-17 172	-17 172	-17 172	-17 172
Overføringer med krav til motytelse	-47 495	-30 379	-33 875	-33 842	-33 842	-33 842
Rammetilskudd	-119 019	-121 700	-122 735	-121 936	-121 954	-121 954
Andre statlige overføringer	-18 310	-19 252	-14 672	-14 660	-14 644	-14 644
Andre overføringer	-274,456	-300	-300	-300	-300	-300
Skatt på inntekt og formue	-81 156	-80 678	-84 650	-84 717	-84 256	-84 256
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	-25	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-302 566	-286 495	-284 251	-283 166	-282 707	-282 707
Lønnsutgifter	156 805	155 843	163 063	162 771	162 771	162 771
Sosiale utgifter	29 294	31 077	33 463	33 495	33 495	33 495
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	43 406	41 704	40 132	40 285	40 285	40 285
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	28 351	29 864	30 406	30 348	30 348	30 348
Overføringer	14 615	13 400	13 709	13 676	13 676	13 676
Avskrivninger	13 845	13 520	14 098	14 098	14 098	14 098
Fordelte utgifter	-455	-1681	-3288	-3288	-3288	-3288
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	285 861	283 727	291 583	291 385	291 385	291 385
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-16 705	-2 768	7 332	8 220	8 679	8 679
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 367	-1 844	-2 191	-2 350	-2 565	-2 765
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-2	-20	-20	-20	-20	-20
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-1 368	-1 864	-2 211	-2 370	-2 585	-2 785
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 642	8 773	8 061	8 724	9 861	11 356
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	10 806	10 600	11 800	12 658	13 231	14 333
Utlån	0	20	20	20	20	20
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	18 449	19 393	19 881	21 402	23 112	25 709
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	17 080	17 529	17 670	19 032	20 527	22 924
Motpost avskrivninger	-13 845	-13 543	-14 098	-14 098	-14 098	-14 098
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-13 470	1 218	10 904	13 154	15 108	17 505
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-1 603	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-9	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	-2 808	-2 868	-7 619	-7 619	-7 619	-7 619
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-4 420	-2 868	-7 619	-7 619	-7 619	-7 619
Overført til investeringsregnskapet	897,528	943	1077	1077	1077	1077
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	4 806	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	4 562	707	680	680	680	680
SUM AVSETNINGER (K)	10 265	1 650	1 757	1 757	1 757	1 757
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-7 625	0	5 042	7 292	9 246	11 643

Budsjettskjema 2A investering	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Investeringer i anleggsmidler	12 822	38 913	59 574	25 425	37 725	72 500
Kjøp av aksjer og andeler	12 940	1 941	2 074	2 074	1 077	1 077
Utlån og forskutteringer	1 895	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Avdrag på lån	1 749	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
dekning av tidligere års udekket	25	0	0	0	0	0
Avsetninger	533	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	29 965	50 774	71 568	37 419	48 722	83 497
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	-20 425	-40 929	-60 010	-30 090	-38 180	-66 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-28	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-417	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 409	-5 984	-7 564	-3 335	-7 545	-14 500
Mottatte avdrag på lån	-4 061	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-27 340	-48 833	-69 494	-35 345	-47 645	-82 420
Overført fra driftsregnskapet	-898	-944	-1 077	-1 077	-1 077	-1 077
Bruk av tidligere års udisponert	-360	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 367	-997	-997	-997	0	0
Sum finansiering	-29 965	-50 774	-71 568	-37 419	-48 722	-83 497
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B

Tall i hele kroner (inkl. mva)*	Rentesats	1,80 %	1,90 %	2,15 %	2,35 %	
Prosjektnavn/tiltak	2018	2019	2020	2021	Sum	2017-2020
Nye investeringer:						
Nye klienter og videoutstyr legekantoret	140 000	0	0	0	0	140 000
Oppgradering fra Exchange 2010 til Exchange 2016	125 000	0	0	0	0	125 000
Visma Arkiv sikker sone og Svar UT	250 000	0	0	0	0	250 000
Visma Mobilt Barnevern	142 500	0	0	0	0	142 500
Tynne klienter + skjerm	192 500	0	0	0	0	192 500
Utstyr og verneutstyr beredskap	142 000	100 000	0	0	0	242 000
Utbygging Hemmingsjordlia Boligfelt	8 550 000	7 950 000	0	0	0	16 500 000
Renovering Skøelv kapell	0	225 000	225 000	0	0	450 000
Kjøp av grunn og utvidelse av p-plass Tømmervik kirke	0	200 000	0	0	0	200 000
EK-innskudd 2014, nedbetaling over 5 år	997 000	997 000	0	0	0	1 994 000
EK-innskudd KLP - Ny offentlig tjenestepensjonsordning	939 000	939 000	939 000	939 000	0	3 756 000
Egenkapitalinnskudd KLP - Sykepleierordningen	138 000	138 000	138 000	138 000	0	552 000
Tidligere vedtatte investeringer og endringer i tidligere vedtatte investeringer som følge av justert fremdrift**:						
Renovering svømme- og idrettshall	5 200 000	0	0	0	0	5 200 000
Hemmingsjord boligfelt - Vann og avløp til grense, inkl høydebaseng	5 008 000	0	0	0	0	5 008 000
Erverv av tomt til nyskolen	0	500 000	0	0	0	500 000
Planlegging av nyskolen	1 125 000	300 000	0	0	0	1 425 000
Ombygging laboratorium legekantor	600 000	0	0	0	0	600 000
Overtakelse Djupvåg og Furøy vannverk SA	8 200 000	0	0	0	0	8 200 000
Nye lekeapparat til barn og unge	370 000	0	0	0	0	370 000
Sprinkleranlegg sykehjemmet og Gjerdsletta	2 425 000	0	0	0	0	2 425 000
Oppfølging helhetlig ROS	500 000	0	0	0	0	500 000
Utbygging/ombygging Brekka bhg	20 000 000	0	0	0	0	20 000 000
Forprosjekt utbygging/ombygging Ferdinand bhg	500 000	0	0	0	0	500 000
Ombygging kokkeskole til bibliotek og skolerelaterte tjenester	4 600 000	4 600 000	0	0	0	9 200 000
Prosjektering Hemmingsjordlia boligfelt	650 000	0	0	0	0	650 000
Utbygging vannledning til Finnseth	0	300 000	0	0	0	300 000
Vaskehall brannstasjon	354 000	0	0	0	0	354 000
Ny fireavdelingsbarneahge	500 000	10 000 000	25 000 000	15 000 000	0	50 500 000
Ny 1-10 skole i sentrum	0	0	12 500 000	57 500 000	0	70 000 000
Amfi kultutthuset	0	1 250 000	0	0	0	1 250 000
Brutto nye investeringer	11 616 000	10 549 000	1 302 000	1 077 000	0	24 544 000
Brutto tidligere vedtatte investeringer	50 032 000	16 950 000	37 500 000	72 500 000	0	176 982 000
Sum	61 648 000	27 499 000	38 802 000	73 577 000	0	201 526 000
	2018	2019	2020	2021	Sum	2017-2020
SUM INVESTERINGER						
Finansiering:						
Overføring driftsmidler egenkapitalinnskudd KPL	-1 077 000	-1 077 000	-1 077 000	-1 077 000	-4 308 000	0
Ekstern finansiering	0	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-997 000	-997 000	0	0	-1 994 000	0
Bruk av tidligere års lån	-23 755 000	0	0	0	-23 755 000	0
Refusjon merverdiavgift	-7 564 000	-3 335 000	-7 545 000	-14 500 000	-32 944 000	0
Bruk av nye lånemidler	-28 255 000	-22 090 000	-30 180 000	-58 000 000	-138 525 000	0
Sum finansiering	-61 648 000	-27 499 000	-38 802 000	-73 577 000	-201 526 000	0
Driftsmessige konsekvenser nye lånemidler:						
Avdrag	430 775	1 157 675	1 831 050	2 933 300	6 352 800	0
Renter	254 295	738 515	1 372 701	2 493 479	4 858 990	0
Sum renter og avdrag	685 070	1 896 190	3 203 751	5 426 779	11 211 790	0

Prosjekter over VAR-områder er eks. mva. da disse følger ordinær mva.behandling og ikke mva.komp.

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING (hele 1000)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-28	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-1 961	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 409	-5 984	-7 564	-3 335	-7 545	-14 500
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	-417	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-4 815	-5 984	-7 564	-3 335	-7 545	-14 500
Lønnsutgifter	0	159	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	41	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	10 414	38 713	59 574	25 425	37 725	72 500
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	0	0	0	0	0	0
Overføringer	2 409	0	0	0	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	12 822	38 913	59 574	25 425	37 725	72 500
Avdrag på lån	1 749	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
Utlån	12 940	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 895	1 941	2 074	2 074	1 077	1 077
Dekning av tidl. års udekket merforbruk	25	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	533	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	17 142	11 861	11 994	11 994	10 997	10 997
Finansieringsbehov	25 150	44 790	64 004	34 084	41 177	68 997
Bruk av lån	-20 425	-40 929	-60 010	-30 090	-38 180	-66 000
Mottatte avdrag på utlån	-2 099	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert mindreforbruk	-360	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-898	-944	-1 077	-1 077	-1 077	-1 077
Bruk av disposisjonsfond	-1 162	-997	-997	-997	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	-205	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-25 150	-44 790	-64 004	-34 084	-41 177	-68 997
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan 2018-2021 til behandling i hovedutvalg

Etter formannskapetets behandling av rådmannens forslag til budsjett 2018, økonomiplan 2018-2021 i sak 67/17 den 01.11.2017 ble saken sendt videre til hovedutvalgene for innspill.

Fomannskapetets vedtak i sak 67/17 er som følger:

Framlagte forslag til årsbudsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 tas til orientering. Innspill som framkom i møtet tas med i det videre budsjettarbeidet. Formannskapet ber hovedutvalgene å komme med sin vurdering til tiltak som kan gjennomføres for å komme i balanse i økonomiplanperioden.

Hovedutvalgenes behandling og vedtak

Helse- og sosialutvalget behandlet budsjett 2018 i sitt møte den 7. november i sak 40/17 og fattet følgende vedtak:

Enstemmig:

1. HSU har gjennomgått rådmannens forslag til Årsbudsjett 2018 – Økonomiplan 2018- 2021, og vil gi følgende kommentarer ut fra befolkningsprognosen for de grupper som har krav på barnehageplass og grunnskole og de grupper av innbyggere ut fra alder, som vil ha økt behov for pleie- og omsorgstjenester:
  - Antall barn 0-5 år ei økes med 28 fram mot 2025 -Antall barn i grunnskolepliktig alder (6-15 år) er forholdsvis stabilt (421) i perioden fram til 2025
  - Antall innbyggere i aldersgruppen 67-79 år vil ha ei økning på 72 (427-499) fram til 2025.
  - Antall innbyggere 80 år + vil øke med 67 (145-212) fram mot 2025. Denne gruppen vil også ha størst økning i prosent videre fra 2025. Investeringsbudsjettet virker ikke til å ta hensyn til de utfordringene som ligger i den demografiske utviklinga.
2. HSU registrerer at det er foreslått økning i antall stillinger også innenfor HSU-området (jfr. vedlegg 1) samtidig som det gis forslag på reduksjon i antall stillinger.
3. I forhold til punkt 2, vil HSU avvente ev. nødvendig økning av den økonomiske rammen og ev. reduksjon i antall stillinger, til rådmannen har gjennomført omstillingsprosessen slik det framgår av budsjettokumentet.
4. For en forsvarlig nedstyringsprosess som gir varig effekt, er det viktig at også de ansattes representanter deltar.
5. Tiltak «Hverdagsglede i omsorgssenteret», bes tilført kr 150 000, jfr. HSU sak 38/17, for gjennomføring av punkt 1, som gjelder «Hverdagsglede gjennom mat og måltider». Utgiftene for gjennomføring av tiltakets punkt 2, «Hverdagsglede gjennom aktivitet og å få komme ut i frisk luft hver uke», søkes dekt med tildeling av eksterne midler eller innenfor enhetens egne rammer.

Oppvekst- og kulturutvalget behandlet budsjett 2018 i sitt møte den 8. november i sak 28/17 og fattet følgende vedtak:

Enstemmig som rådmannens innstilling

Teknisk og arealutvalget behandlet budsjett 2018 i sitt møte den 9. november i sak 51/17 og fattet følgende vedtak:

Enstemmig:

1. TAU har gjennomgått Rådmannens forslag til Årsbudsjett 2018, Økonomiplan 2018-2021, Forslag til Betalingsregulativ, og Formannskapetets vedtak i denne saken i møte 01.11.
2. TAU ser ikke mulighet til med foreliggende saksframlegg og på dette tidspunkt i forkant av en foreslått omfattende prosess å gi innspill til nedskjæringer. TAU forutsetter at utvalget involveres aktivt i den foreslåtte prosessen i 1.halvår 2018.
3. TAU vil på nytt peke på at vi overhodet ikke vil anbefale en reduksjon av et vedlikeholdsbudsjett som fra før er for lite. Dette gjelder vedlikehold av både bygg og veger. En reduksjon vil føre til auka forfall av både bygg og veger.
4. TAU vil på nytt peke på sitt vedtak om investering over investeringsbudsjettet for oppgradering av bæreevnen på kommunale veger.
5. TAU slutter seg til det foreslåtte betalingsregulativet, og den foreslåtte gjennomføring av innkreving av avgifter innenfor selvkostområdet/VAR-området.

Formannskapetets innstilling til økonomiplan 2018-2021

Årsbudsjettet og økonomiplanen skal vedtas av kommunestyret etter innstilling fra formannskapet. Formannskapet i Sørreisa behandlet den 21.11.2017 rådmannens forslag til årsbudsjett 2018, økonomiplan 2018-2021.

Vedtaks:

1. Økonomiplandokumentet vedtas slik det foreligger med tillegg for formannskapet eventuelle forslag til endringer. Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2018. De økonomiske oversiktene vedtas som en del av budsjettet.
2. Saldering av budsjettene fra 2018 skjer ved bruk av disposisjonsfond, kr 2,521.000 og ved prosentvis nedtrekk på de enkelte rammeområder på kr 2. 521.000. Saldering videre utover i perioden gjøres ved prosentvis nedtrekk.
3. Avgifter og satser vedtas i henhold til vedlagt betalingsregulativ for 2018.
4. Investeringer vedtas i henhold til hovedoversikt investeringer, Budsjettskjema 2B.
5. Lån for nye investeringer vedtas etter følgende tabell:

	2018	2019	2020	2021
Låneopptak (1000 kr)	28 255	22 090	30 180	58 000
6. Det tas opp startlån i Husbanken med kr 8,0 mill. i 2018.
7. Det tas opp likviditetslån/kassakreditt eller tilsvarende for Sørreisa kommunes trekkrettigheter for 2018. Rammen settes til inntil 20 mill.kr.
8. Lønnsnett er avsatt ihht. lønnsvekst i kommunal deflator. Rådmannen gis fullmakt til å fordele fellespost for lønnsvekst på driftsrammene.
9. Ordførerens godtgjørelse settes i henhold til vedtatt reglement.
10. Kommunestyret er kjent med de økonomiske utfordringer vi får i økonomiplanperioden. Rådmannen må derfor sette i gang med en nedstyringsprosess hvor målet er å ta ned driften som gir varig effekt. Kommunestyret registrerer at det samtidig med behovet for nedstyring er foreslått økning i antall stillinger.
11. Nedstyringsprosessen må forankres ved at ansatte og tillitsvalgte deltar aktivt i prosessen. Rådmannen legger frem et forslag til revidert budsjett med innarbeidede begrunnede forslag til nedstyring slik at formannskapet kan gi sin innstilling til kommunestyrets møte i juni 2018, etter en prosess der også hovedutvalgene har vært involvert.
12. Kommunestyret vil på nytt påpeke behovet for å møte framtidig kompetansebehov ved at inntas lærlinger. Disse er ikke bare framtidens kompetanse for å møte økt framtidig behov, de er også en ressurs for tjenestene. Målet er fortsatt at det gjennom året skal være et antall lærlinger i tråd med KS sin standard som for Sørreisa utgjør 8 lærlinger.
13. Reduksjonen i dette budsjettet vil medføre uønskede nedtrekk på de forskjellige sektorer. Kommunestyret er også bekymret for at det ikke er bevilget tilstrekkelig midler til planlegging om hvordan vi skal møte den demografiske utviklingen. Kommunestyret vil vurdere å rette opp disse forhold ved engangsbevilgning når driftsregnskapet for 2017 vedtas.

Hovedoversikter i henhold til formannskapetets innstilling:

BUDSJETTSKJEMA 1A (hele 1000)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Skatt på inntekt og formue	-81 156	-80 678	-84 650	-84 717	-84 256	-84 256
Ordinært rammetilskudd	-119 019	-121 700	-122 735	-121 936	-121 954	-121 954
Skatt på eiendom	0	0	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-1 398	-17 574	-13 194	-13 182	-13 166	-13 166
Sum frie disponible inntekter	-201 574	-219 952	-220 579	-219 835	-219 376	-219 376
Renteinntekter og utbytte	-1 079	-1 807	-2 139	-2 298	-2 513	-2 713
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	7 632	7 730	6 903	7 566	8 703	10 198
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	10 806	10 600	11 800	12 658	13 231	14 333
Netto finansinntekter/-utgifter	17 359	16 523	16 564	17 926	19 421	21 818
Dekning av tidl års regnsk merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	4 780	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	3	0	0	0	0	0
Bruk av tidl års regnsk mindreforbruk	-1 603	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	3 180	0	0	0	0	0
Overført til investeringsbudsjettet	897,528	943	1 077	1 077	1 077	1 077
Til fordeling drift	-180 137	-202 486	-202 938	-200 832	-198 878	-196 481
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	172 512	202 486	202 938	200 832	198 878	196 481
Merforbruk/mindreforbruk	-7 625	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 1B (hele 1000)

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
R1 Politisk styring og felles drift:						
Netto	19 112	18 401	16 566	18 611	18 440	18 229
R2 Undervisning og barnehager:						
Netto	69 080	76 114	72 353	70 924	70 257	69 439
R3 Helse og sosialpleie og omsorg:						
Netto	77 286	83 209	85 133	83 261	82 493	81 552
R4 Kirke:						
Netto	1 851	1 850	1 942	1 900	1 882	1 861
R5 Kultur:						
Netto	83	16 468	13 409	13 114	12 993	12 845
R6 Teknisk og planlegging:						
Netto	10 123	12 024	20 283	19 771	19 561	19 303
R8/R9 Frie inntekter - Skatt og rammetilskudd, Finans og avsetninger*						
Netto	-5 023	-5 579	-6 748	-6 748	-6 748	-6 748
SUM FORDELT DRIFT SKJEMA 1B:						
Netto	172 512	202 486	202 938	200 832	198 878	196 481

*Beløpene på R8/R9 er restbeløp som ikke er fordelt i skjema 1A

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT (hele 1000)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Brukerbetalinger	-10 807	-11 080	-10 847	-10 538	-10 538	-10 538
Andre salgs- og leieinntekter	-25 479	-23 105	-17 172	-17 172	-17 172	-17 172
Overføringer med krav til motytelse	-47 495	-30 379	-33 875	-33 842	-33 842	-33 842
Rammetilskudd	-119 019	-121 700	-122 735	-121 936	-121 954	-121 954
Andre statlige overføringer	-18 310	-19 252	-14 672	-14 660	-14 644	-14 644
Andre overføringer	-274	-300	-300	-300	-300	-300
Skatt på inntekt og formue	-81 156	-80 678	-84 650	-84 717	-84 256	-84 256
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	-25	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-302 566	-286 495	-284 251	-283 166	-282 707	-282 707
Lønnsutgifter	156 805	155 843	163 063	162 771	162 771	162 771
Sosiale utgifter	29 294	31 077	33 463	33 495	33 495	33 495
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	43 406	41 704	40 132	40 285	40 285	40 285
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	28 351	29 864	30 406	30 348	30 348	30 348
Overføringer	14 615	13 400	11 188	6 384	4 430	2 033
Avskrivninger	13 845	13 520	14 098	14 098	14 098	14 098
Fordelte utgifter	-455	-1 681	-3 288	-3 288	-3 288	-3 288
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	285 861	283 727	289 062	284 093	282 139	279 742
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B - C)	-16 705	-2 768	4 811	928	-567	-2 964
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 367	-1 844	-2 191	-2 350	-2 565	-2 765
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-2	-20	-20	-20	-20	-20
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-1 368	-1 864	-2 211	-2 370	-2 585	-2 785
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 642	8 773	8 061	8 724	9 861	11 356
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	10 806	10 600	11 800	12 658	13 231	14 333
Utlån	0	20	20	20	20	20
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	18 449	19 393	19 881	21 402	23 112	25 709
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	17 080	17 529	17 670	19 032	20 527	22 924
Motpost avskrivninger	-13 845	-13 543	-14 098	-14 098	-14 098	-14 098
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-13 470	1 218	8 383	5 862	5 862	5 862
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-1 603	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-9	0	-2 521	0	0	0
Bruk av bundne fond	-2 808	-2 868	-7 619	-7 619	-7 619	-7 619
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-4 420	-2 868	-10 140	-7 619	-7 619	-7 619
Overført til investeringsregnskapet	898	943	1 077	1 077	1 077	1 077
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	4 806	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	4 562	707	680	680	680	680
SUM AVSETNINGER (K)	10 265	1 650	1 757	1 757	1 757	1 757
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I-J-K)	-7 625	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2A investering	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Investeringer i anleggsmidler	12 822	38 913	59 574	25 425	37 725	72 500
Kjøp av aksjer og andeler	12 940	1 941	2 074	2 074	1 077	1 077
Utlån og forskutteringer	1 895	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Avdrag på lån	1 749	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
dekning av tidligere års udekket	25	0	0	0	0	0
Avsetninger	533	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	29 965	50 774	71 568	37 419	48 722	83 497
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	-20 425	-40 929	-60 010	-30 090	-38 180	-66 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-28	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-417	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 409	-5 984	-7 564	-3 335	-7 545	-14 500
Mottatte avdrag på lån	-4 061	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-27 340	-48 833	-69 494	-35 345	-47 645	-82 420
Overført fra driftsregnskapet	-898	-944	-1 077	-1 077	-1 077	-1 077
Bruk av tidligere års udisponert	-360	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 367	-997	-997	-997	0	0
Sum finansiering	-29 965	-50 774	-71 568	-37 419	-48 722	-83 497
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING (hele 1000)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-28	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-1 961	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 409	-5 984	-7 564	-3 335	-7 545	-14 500
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	-417	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-4 815	-5 984	-7 564	-3 335	-7 545	-14 500
Lønnsutgifter	0	159	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	41	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	10 414	38 713	59 574	25 425	37 725	72 500
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	0	0	0	0	0	0
Overføringer	2 409	0	0	0	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	12 822	38 913	59 574	25 425	37 725	72 500
Avdrag på lån	1 749	1 920	1 920	1 920	1 920	1 920
Utlån	12 940	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 895	1 941	2 074	2 074	1 077	1 077
Dekning av tidl. års udekket merforbruk	25	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	533	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	17 142	11 861	11 994	11 994	10 997	10 997
Finansieringsbehov	25 150	44 790	64 004	34 084	41 177	68 997
Bruk av lån	-20 425	-40 929	-60 010	-30 090	-38 180	-66 000
Mottatte avdrag på utlån	-2 099	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert mindreforbruk	-360	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-898	-944	-1 077	-1 077	-1 077	-1 077
Bruk av disposisjonsfond	-1 162	-997	-997	-997	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	-205	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-25 150	-44 790	-64 004	-34 084	-41 177	-68 997
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Vedlegg 1 - Årsverksendring 2017 til 2018

Dato		25.10.2017																	
Ansv	Ansv navn	101000	101002	101005	103002	107500	108000	102050	Årsverk 2017	101000	101002	101005	103002	105003	107500	108000	102050	Årsverk 2018	Endring årsverk
		Faststilling	Lærer	Sykepleier	Eng./prosj.	Renhold	Politiker	fast vikar		Faststilling	Lærer	Sykepleier	Eng./prosj.	Lærling	Renhold	Politiker	fast vikar		
100	KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP						1,28		1,28								1,28	1,28	0,00
110	REVISJON OG KONTROLLUTVALG						0,03		0,03								0,03	0,03	0,00
111	MIDT-TROMS ARB.GIVER KONTROLL	2,00							2,00	2,00								2,00	0,00
	Politisk og diverse								3,31									3,31	0,00
120	RÅDMANNSKONTOR	4,37							4,37	4,37								4,37	0,00
121	ØKONOMI/AVDELING	5,00							5,00	5,00								5,00	0,00
122	EDB-DRIFT	2,00							2,00	2,00		0,66						2,66	0,66
126	SERVICEKONTOR	3,00							3,00	3,00								3,00	0,00
	Rådmannen og stab								14,37									15,03	0,66
125	DIVERSE FELLESGIFTER			0,60					0,60			0,60						0,60	0,00
128	FRIKJØP TILLITSVALGTE	0,78							0,78	0,64	0,18	0,07						0,89	0,11
129	KOMMUNEHUS								0,00									0,00	0,00
	Diverse fellesfunksjoner								1,38									1,49	0,11
140	NÆRINGS/AVDELING	1,00							1,00	1,00								1,00	0,00
	Næring								1,00									1,00	0,00
200	SKOLE/BARNEHAGE FELLES	0,50					0,03		0,53	0,50						0,03		0,53	0,00
203	STYRKET TILBUD FØRSKOLEBARN(211)	5,42							5,42	6,40								6,40	0,98
	Fellestilltak								5,95									6,93	0,98
211	SENTRALSKOLEN	6,72	31,16						37,88	7,89	32,63							40,52	2,64
212	SKØLV SKOLE	2,25	8,52						10,77	2,40	8,80							11,20	0,43
213	GOTTESJORD SKOLE	2,28	9,12						11,40	3,19	9,15							12,34	0,94
222	SFO SKØLV	1,44							2,44	1,29								1,29	-0,15
223	SFO GOTTESJORD	0,86	0,35						1,21	0,92	0,35							1,27	0,06
	Skoler	13,55	49,15						62,70	15,69	50,93							66,62	3,92
270	BREKKA BARNEHAGE	7,80					0,60		8,40	7,80						0,6		8,40	0,00
271	GJERDLETTA BARNEHAGE	15,60							15,60	15,60								15,60	0,00
275	FERDINAND BARNEHAGE	7,80							7,80	7,80								7,80	0,00
276	FREDLUND BARNEHAGE	3,70							3,70	3,60								3,60	-0,10
	Barnehager								35,50									35,40	-0,10
300	HELSE- OG SOSIALADMINISTRASJON	1,50		1,00			0,05		2,55	1,50		1,00				0,05		2,55	0,00
390	FRIVILIGSENTRALEN	1,00							1,00	1,00								1,00	0,00
	Felles helse								3,55									3,55	0,00
320	LEGETJENESTE	10,90		2,70	1,00				14,60	10,90		3,70	1,00					15,60	1,00
321	SØRREISA LEGETJENESTE OG PSYKIO	0,70							0,70	0,70								0,70	0,00
330	Omsorgs senteret	0,50		4,10					4,60	0,50	4,10							4,60	0,00
332	Omsorgsbyråer	4,70		1,00					5,70	4,48	1,22							5,70	0,00
333	HEMME/ETJENESTER	9,54		6,70			0,19		16,43	9,54	6,70	0,00		0,19				16,43	0,00
340	SØRR. SYKEHJEM - PLEIETJENESTE	13,43		11,60					25,03	13,35	11,68							25,03	0,00
341	SØRR. SYKEHJEM - KJØKKEN	2,97							2,97	2,97								2,97	0,00
342	SØRR. SYKEHJEM - VASKERIET	0,00							0,00									0,00	0,00
	Helse omsorg								70,03									71,03	1,00
322	HELSEØSTERTJENESTE			3,20					3,20		3,20							3,20	0,00
360	BARNEVERNSTJENESTEN	5,40							5,40	5,40								5,40	0,00
362	BARNEVERNSTILT. UTENF. FAMILIE								0,00									0,00	0,00
381	BOLIGTJENESTEN	16,94		2,00			0,30		19,24	18,00		2,5						20,50	1,26
382	REHABILITERINGA	2,50		2,20					4,70	2,50	2,20							4,70	0,00
383	AVLASTNING	0,00							0,00									0,00	0,00
385	DAGSENTERET	1,90							1,90	2,05								2,05	0,15
	FOM								34,44									35,85	1,41
350	SOSIALKONTOR	1,80							1,80	1,80								1,80	0,00
	NAV								1,80									1,80	0,00
500	KULTURADMINISTRASJON	1,00					0,03		1,03	1,00						0,03		1,03	0,00
510	BIBLIOTEK	0,85							0,85	0,85								0,85	0,00
511	REGIONALT BIBLIOTEKSAMARBEID								0,00									0,00	0,00
540	SØRREISAHALLENE	2,17							2,17	2,17								2,17	0,00
590	KULTURSKOLEN	1,60	1,13						2,73	1,80	1,13							2,93	0,20
520	Flyktningetjenesten	2,50			0,00				2,50	2,50								2,50	0,00
	Kultur								9,27									9,47	0,20
600	ADMINISTRASJON TEKNISK ETAT	5,00					0,05		5,05	6,00						0,05		6,05	1,00
240	FELLES RENHOLD					10,70			10,70						11,20			11,20	0,50
605	LANDBRUK	1,00							1,00	1,00								1,00	0,00
607	VILTFORVALTNING						0,03		0,03							0,03		0,03	0,00
612	FELLES VEDUKEHOLDS/AVDELING	3,00							3,00	4,50								4,50	1,50
620	VANNVERK	2,00							2,00	2,00								2,00	0,00
630	AVLØPSANLEGG	1,00							1,00	1,00								1,00	0,00
	Teknisk								22,78									25,78	3,00
650	BRANNESEN	2,19							2,19	2,16								2,16	-0,03
	Brann og beredskap								2,19									2,16	-0,03
	SUM alle rammer	182,16	99,43	35,10	1,00	10,70	1,49	1,09	268,27	190,76	103,17	34,47	4,16		11,20	1,49	0,79	279,42	11,15

1) Økt produktivitet læring

2) 4 % Hovedtillitsvalgt, 7 % Sykepleierforbundet

3) Barn med rett til tiltak

4) Ressurser i henholt til ressursmodell for skole

5) Redusert barnetall

6) Sykepleier. Dekkes delvis av økt refusjon

7) Barnebolig + omrokkering

8) Økning rektor, jfr. årkrappporter

9) Prosjektleder, dekkes over investeringsbudsjett

10) 4 % uteseksjon, 10% kokkeskolen, 11 % Fredlund bygg, 25 % kirka

11) Ny stilling uteseksjon som dekkes over investering + 50 % av brannmester

12) Skol være 19 mannskap